debreceni

független Ujság

politikai napilap

PÉNTEK, 1935 MÁJUS 3. XXXI. ÉVFOLYAM 100. SZÁM.

6 fillér

Nagy ütemben folytatja Anglia légi fegyverkezési programját

jelentette be az alsóházban MacDonald miniszterelnök

London, május 2. Az általános várakozással ellentétben MacDonald miniszterelnök alsóházi beszéde nem tartalmazott semmiféle meglepetést. Az alsóházban általános volt a csodálkozás, amikor a miniszterelnök 20 perc alatt befejezte beszédét. Azon is csodálkoztak, hogy

MacDonald nem ment bele a részletek tárgyalásába az egyes kérdéseknél, hanem csak nagy vonásokban ismertette az angol kormány külpolitikáját.

Beszédének nyilvánvalóan az volt egyik legfontosabb része, amelyben kijelentette, hogy Németország az utóbbi hónapokban követett eljárásával a legnagyobb mértékben megzavarta Európa békéjét. Beszédének magva kétségtelenül az a már ismertetett közlés volt, hogy

az angol kormány a légi fegyverkezési programját a jövőben nagy ütemben folytatja és hogy erre a célra külön pótköltségvetést kell megszervezni.

A miniszterelnök beszédének ezt a részét a nagy többség élénk tetszésnyilvánítással kísérte.

London, május 2. Az alsóházban a miniszterelnök nagy figyelemmel várt beszámolójában többek között ezeket mondotta:

— A február 3-i londoni nyilatkozat értelmében szabad tárgyaláson alapuló fegyverkezési egyezményt szándékoztunk kötni Németországgal s több hatalommal a békeszerződések leszerelési szakaszainak helyettesítésére. Ennek sikere eloszlathatná a folyton fenyegető európai veszedelmeket. Nagyon sajnálatos, hogy éppen ilyenkor közölte a német kormány, hogy újból bevezeti az általános hadkötelezettséget és légi haderőt szervez.

A római értekezleten Angliát nem képviseli küldöttség, mert nem vállalunk ebben a tekintetben újabb kötelezettséget. Csak megfigyelőket küldünk oda, hogy mindent elkövethessenek a tanácskozások érdekében.

Németország fontos szolgálatot tehet Középeurópa biztonságának. Simon berlini látogatása alatt Hitler hajlandónak nyilatkozott a kelet-európai államokkal többoldalu meg nem támadási egyezményről tárgyalni s reméljük, hogy Németország eredményes lépéseket tesz a kancellár eszméinek megvalósítására. Nem látjuk be azonban, hogy miért ne álljon összhangban az ilyen meg nem támadási egyezmény azzal a kölcsönös szavatossági egyezménnyel, amelyről Franciaország és Szovjetoroszország tárgyal.

A német felfegyverkezés újabb szigorú elítélése után a miniszterelnök igy folytatta:

— Az angol külpolitika közvetlen célja továbbra is a londoni nyilatkozat marad.

Nagy szerencsétlenség volna, ha a Franciaország, Olaszország és Anglia közti bizalom gyengülne s mindent elkövetünk ennek elhárítására. Haderőinket olyan színvonalra hozzuk, hogy népünk érezze a maga védettségét. (Éljenzés.) A német kormány elfogadta a tengerészeti megbeszélésekre szóló meghívásunkat. Nagyon meglepő, hogy éppen ebben az időben jelentette be Németország hajóépítési terveit.

Németország búvárhajó építkezése baljóslatú lépés és nem titkolom annak súlyosságát,

de azért készek vagyunk a szerződéses kötelezettségek prejudikálása nélkül fogadni Londonban a német megbízottakat.

Hitler közölte Simonnal és Edennel, hogy a német légi haderő már egyenlő az angollal.

Kijelentette, hogy továbbra is fennáll Baldwin megállapítása (az angol légi haderőnek oly erősnek kell lennie, mint a leghatalmasabb légi haderőnek, amely Anglia partjait fenyegeti) és már intézkedtünk a légi haderő meggyorsított fejlesztése érdekében. Mi nem kezdtük a légi felfegyverkezési versenyt, hanem erre kényszerítettek bennünket. A francia-olasz-angol jó egyetértést a béke biztonsága érdekében nagyrabecsüljük és örömmel üdvözlünk minden békeszerető nemzetet szabad társulásunk körében. Angliának az a feladata, hogy kollektiv megegyezést segítsen elő a világ békéjének megzavarása nélkül. Kéri valamennyi párt támogatását.

Churchill:

A folyó év végéig a német légi haderő háromszor-négyszer olyan lesz, mint az angol.

A tapasztalat mutatja, hogy milyen veszedelmes dolog a németek harckészségét lebecsülni. A biztonság és a szabadság védelmét csak Franciaországgal és Olaszországgal s a többi békeszerető nagy- és kishatalommal való együttműködés nyujthatja. Ilyen politika egyáltalában nem zárná be a kaput a szerződések felülvizsgálása előtt, de előbb a bizalom s nyugalom érzését kell megerősíteni.

Chamberlain: A versaillesi békét kényszerbékének szokták ma nevezni. Nem állítja, hogy nem lehetett volna Németországnak további engedményeket tenni. Nem volt észszerű azt várni, hogy Németországot örök időkre egyoldalú leszereléshez lehet kötni. Németország maga kovácsolta háború előtt azt a vasgyűrűt, amely öt körülszorította. Aki nem fogadja el a meghívást a tanácskozásokra, az nem csodálkozhatik, hogy bekerítik.

4-5 fokos hideg fenyegeti pusztulással Debrecen gyümölcstermését és szőlőit a mai éjszaka folyamán

Az egész ország mezőgazdasága reszkető izgalommal leste az éj folyamán a hőmérő folytonos sűlyedését - A buza és a gyöngén fejlett rozs, valamint a tengeri megmenekülnek, ha a fagyos éjszaka után péntek reggelre nem jön gyors felmelegedés - Aggasztó jelentések futottak be a hőmérséklet eséséről az éjszaka folyamán szerkesztőségünkhöz

2 órakor csökkent a hőmérséklet zuhanása: — 1·4 fok

Csütörtökön reggel rendkívüli látványban volt részük Debrecen járókelőinek. Friss, hajnalban esett hó terhe alatt lengedeztek a könnyű szélben a fák zöld lombjai s a hideg határozottan téliesnek érzett.

Reggel 8 óra tájban még mindig szállingózott a hó.

s akármilyen különösen érdekes volt is a zöld, tavaszi természet ellentéteképpen a hóesés, mégis sok embernek szorította össze a szívét a félelem, hogy mennyi kárt okoz a gyümölcsösökben és a vetésekben ez az ugyancsak elkésett tél, s hogy nem lesznek-e végzetesek a sokat szenvedett Tiszántúlra ezek a károk.

Később aztán lassan elolvadt a hó, a fák és parkok a fehér színt ismét zölddel cserélték fel, a nap azonban csak délfelé bújt ki a komor fellegek közül. És ez volt a szerencse a kertekre és a vetésekre. Ez mentette meg a nagyobb fagykártól a debreceni gazdákat. Mint Jóna István, a Gazdasági Egyesület kitünő vezetője, kiváló debreceni gazda nekünk elmondotta, a fagynál az a végzetes s az érleli meg a fagykárt, hogyha az éjszakai hidegre erős és hirtelen felmelegedés következik.

„Nem okozhatott ez a mult éjjeli fagy jelentős károkat — mondotta Jóna István —, *mert a nap nem sütött ki a délelőtt folyamán.*

A fagy igazi veszedelme az, hogyha hirtelen melegedik fel a növény. Ilyen esetben azonnal elhalnak a mgfagyott részek s nem is lehet arra számítani, hogy a növény helyrejön. Éppen ezért szoktak a gyümölcsösökben hajnalban nagy füstöt gerjesztő tüzeket gyujtani. A füst belepi a fákat s nem engedi a megfagyott növényzethez érni a melegítő napsugarakat. Ily módon aztán az alacsony hőmérsékletű növényzet las-

san melegszik fel s a nagyon lehidegedett részek regenerálódnak."

Beszélgetésünk alkalmával mi már tudtuk, hogy péntekre virradó éjszakára erős fagyot jósol a meteorológia. Dr. *Berényi* Dénes egyetemi magántanár, a debreceni Meteorológiai Intézet kitűnő vezetője mondotta el, hogy

legalább 4—5 fokos hidegre van kilátás a minusz fok alatt, s ez bizony nem talajmenti fagy lesz, hanem a magasabb fákat is eléri.

Megmentést csak az ígér, hogyha az ég elfelhősödik, vagy ha ideérne az éjszaka folyamén az az erős szél, amely a Dunántúlon— az egész nap folyamán fúj.

Erős károkat okozna az 5—6 fokos fagy

Elmondtuk Jóna Istvánnak a kellemetlen meteorológiai kilátásokat s megkérdeztük tőle, hogy ilyen erős, 4—5 fokos hideg milyen kárt okozhatna a kertekben és a földeken?

— Nem tudom a hideghatást fokok szerint a gyümölcsösben, de azt hiszem,

most éppen az alma és a körte virágzásakor nagyon kellemetlen lenne ilyen erős éjjeli fagy.

—A vetésekben az eddigi fagy nem okozott kárt, mint említettem, éppen amiatt, hogy a nap nem sütött ki délelőtt

Még a legérzékenyebb répa és tengeri sem fagyott meg, sőt ma délelőtt láttam babvetést, amely egészen éppen maradt, a fagypont alatti kétfokos hideg ellenére is.

Persze az nagy kérdés, hogy egy öthatfokos hideg után is ilyen marad-e a helyzet. Azt hiszem, ha ma éjszaka hatfokos hideg lenne Debrecenbe,

tönkremenne teljesen a szőlő és a bab, tönkremenne a répa is,

míg a tengeri valószínűleg csak fejlődésben maradna vissza, mert a tő újra hajtana.

Megfagyna a kalászát hányó rozs,

míg a még nem ilyen fejlett búza csak megsárgulna s a búzavető új hajtásokat eresztene. A sárga sása a vetésnek rövidesen elhalna s új hajtások hoznák majd a kalászt. Nem hiszem, hogy ennél több következménye lenne ilyen nagy fagynak, bár bizonyos, hogy oly kevéssé teherbíró az utóbbi évek rengeteg elemi csapása alatt meggyengült tiszántúli mezőgazdaság, hogy ezeket is igen nehezen viselné el.

Ami a gyümölcsfákat illeti, már eddig is éreztetni fogja káros hatását az időjárás a gyümölcsmennyiség tekintetében.

Reméljük, hogy a gondviselés elfordítja Debrecenről a nagyobb szerencsétlenséget.

4-5 fokos hideget jósol a debreceni egyetemi meteorológiai intézet

A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelentése:

Egész Európát hideg sarki tömegek borítják. A hideg levegő betörésével kapcsolatos viharzóna a Kárpát medencén áthaladva, délkeleti irányba terjeszkedett tovább. Közép-Európa területén szárazabb és derültebb lett az idő. Német-, Lengyel- és Csehországban 4—5 fokos fagy volt.

Hazánkban az elmult napokban már csak jelentéktelen, 1—2 mm-es záporok estek, jórészt a síkságon, hó alakjában. A hőmérséklet a hideg levegő behatolása következtében általánosan, mintegy 10 fokkal süllyedt. Az éjszakai lehülés a Dunántúlon volt a legerősebb, ahol 4—5 fokig terjedő fagyok voltak. Az ország keleti felében a fagy gyengébb volt s a Tiszántúl középső részén volt a legerősebb, ahol a talajmentén 1—3 fokig süllyedt a hőmérő, nappali felmelegedés is a napsütés ellenére országszerte alatta maradt a 10 foknak.

Az időjárási elemek debreceni értékei: minimum 0.2, a talajmentén —0.2, maximum 9.6 fok. Este 6 órakor a hőmérséklet 8.8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 766.5 mm, gyengén süllyedő irányzattal.

Prognózis: Gyenge szél, alig felhős, igen hűvös idő, szombat reggelre 4—5 fokos fagyra van kilátás. A nappali felmelegedés lassan fokozódik, az éjjeli fagyok még néhány napig tartanak.

Este 9 órától 4·8 fokról süllyed lefelé a hőmérséklet

A Debrecen mezőgazdaságára nézve oly rendkívül fontos éjszakán, állandó érintkezésben voltunk a meteorológiai állomással és óránként kaptuk a híreket a hőmérséklet csökkenéséről. Mert, sajnos, az éjszaka folyamán állandóan esett a hőmérő higanya. A városon kívül fekvő meteorológiai állomáson

este 9 órakor még plusz 4.8 fok volt a hőmérséklet

a talaj mentén. A fagypont felett csaknem öt fokkal állott a hőmérő, s azt hittük, hogy ez olyan magas hőmérséklet, amely oly nagyot nem is eshet már, hogy a fagypont alá öt fokkal kerüljön a hőmérő higanya.

Sajnos, később egyre roszabb jelentések futottak be hozzánk. Már arról kaptunk értesítést telefonon este

10 órakor: plusz 4 fokra esett a hőmérő.

Még roszabb volt a

11 órás jelentés, amely már plusz 2.5 fokról

adott hírt. Éjfélkor csaknem a fagypont alá süllyedt a hőmérséklet. A telefonjelentés

12 órakor: plusz 0.3 fok.

Szélcsendes idő, tiszta égbolt

Sajnos, nem érkezett meg a dunántúli erős szél. Teljes szélcsend. A tiszta égen hideg fénnyel ragyognak a csillagok. — Sehol egy felhő, amely a debreceni gyümölcsösöknek és a vetéseknek a fagytól megmentést ígérne. Ugy látszik, a debreceni gazdák felé elháríthatatlan biztossággal közeledik a végzet...

További jelentéseink:

Éjfél után

1 órakor a jelentés: —1 fok.

Éjfél után

2 órakor a jelentés — 1.4 fok.

A hőmérő tehát kitartóan süllyed, de mintha ebben a süllyedésben valami enyhülés mutatkoznék. A hajnali órák döntik el, hogy a hőmérő higanyának esése megáll-e s elmulik-e a fenyegető veszély Debrecen felől...

Az egész ország mezőgazdasága aggódva lesi a hőmérő zuhanását

Nemcsak a Debreceni Független Ujság szerkesztősége várta aggodalommal telve az éjszaka folyamán a hőmérséklet zuhanásáról érkező híreket, hanem ébren leste az egész ország mezőgazdasága is a kritikus éjszaka lefolyását. Különösen a gyümölcstermő vidékeken, így Kecskeméten, valamint a bortermő Hegyalján valósággal reszketve lesték a hőmérséklet kialakulását és sajnos, a hírek lapzártáig a Dunántúl kivételéael mindenfelől a hőmérsék lényeges esését jelentik. Az éjjeli lehűlés rendesen a hajnali órákban éri el tetőfokát és így természetesen nincsen módunkban a hajnali hőmérsékletről is jelentéseket közölni. Ha reggel nem sütne ki a nap és a felmelegedés lassan következnék be, bizonyára sok mezőgazdasági érték megmenekülne a pusztulástól.

Detailban angró áron
a legszebb női kalapokat
vásárolhatja meg
Csillag Gyulánál
Piac ucca 63. I. emelet.
Szent Anna uccával szemben.

Hegymegi Kiss Pál beadta peticióját a debreceni választás ellen

Budapest, május 2. A független kisgazdapárt ma délben Hegymegi Kiss Pál részéről beadta a peticiót a debreceni választás ellen. A párt panaszában a választás érvénytelenítését kéri és bizonyítékul a választási jegyzőkönyvre hivatkozik, amelyből kitűnik, hogy a választási bizottság a független kisgazdapárt lajstromát — a választási biztos és a választási bizottság elnökének különvéleménye ellenére — törvényellenesen utasította vissza, mert az ajánlások elbírálásánál a választási törvény egyetlen rendelkezését sem tartották be. A peticióban utalás történik gróf Bethlen István debreceni jelölése meghiusításának körülményeire és az elmérgesedett debreceni közéleti viszonyokra is.

1,813.505 református él Magyarországon

Az iskolafentartás és az öt százalékos kulturadó a konvent tanácskozásán

Budapest, május 2. A református egyetemes konvent ma Baltazár Dezső dr. püspök elnöklésével folytatta ülésezését. Először tanügyi kérdésekkel foglalkozott a konvent. Felülvizsgálják az iskolai mellédíjakat és a kultuszminiszter fordulnak az iránt, hogy

az elemi iskolákat június első felében zárják be, a tanitást viszont szeptember elsején kezdjék.

Kívánatos, hogy minél több lelkész cserkészvezető és tiszt legyen.

A konvent ragaszkodik a kultuszminiszterrel történt ahhoz a megállapodáshoz, hogy a református lelkésztanító oklevele azonosérvényü legyen a rendes taníói oklevéllel. Az Országos Központi Hitelszövetkezet földmunkásosztálya időközönként előadásokat fo gtartani református teológusoknak szociális kérd sekről.

A mult évben a református fiúközépiskolákban 7463, a leányközépiskolákban 1978 növendék tanult. A konvent kötelezővé tette minden református tanuló számára „A mi utunk" című lapra való előfizetést.

Az 1934. év végén a reformátusok összes lélekszáma 1.813,505 volt, az előző évvel szemben 1.53 százalék a szapoulat.

A református egyházközségek száma tavaly 1201 volt. Fentartottak tavaly 1024 mindennapi és 802 egyéb népiskolát, amelyekben 2555 tanító foglalkozott több mint 200.000 gyermekkel.

Az iskolai terhekkel kapcsolatban aggodalommal állapította meg a konvent, hogy az iskolafentartó egyházak, miután az államhatalom részéről megfelelő támogatásban nem részesülnek, teljesen kimerülnek. Ezért kérik a kultuszminisztert, hogy

as iskolafentartó egyházakat legalább tanszerekkel támogassa.

Kérik a kultuszminisztert, találjon módot az egyházak és tanítók nyomorúságos gazdasági helyzetére való tekintettel, hogy a tanítók felszaporodott hátralékos fizetését végre kifizessék. Végül felkéri a konvent a kultuszminisztert, hogy a felekezetközi értekezlet által elfogadott

5 százalékos kulturadót törvényhozás útján léptesse életbe.

Sz. Kun Béla dr. felszólalása után megállapította a konvent, hogy sem a tételes törvények szellemével, sem a társadalom és a felekezeti béke gondolatával enm fér össze az, hogy a gyermekmenhelyek kötelékébe tartozó református gyermekeket tömgesen más vallású nevelőszülőknél helyezik el gondozásra. Felhivja a ref. lelkészeket, ne igyekezzenek rábeszélni evangélikusokat a ref. egyházba való áttérésre és evangélikus házasuló feleknél ne erőltessék a református értelmű reverzálist. Megújította a konvent azt a régebbi kívánságot, hogy vasár- és ünnepnapokon az istentiszteletek idején a templomok körül 200 méteres körzetben tartsák zárva a korcsmákat.

Balogh Jenő dr. világi elnök az előadóknak, *Ravasz* László püspök az elnökségnek mondott ezután köszönetet az ügyek gyors és sima lebonyolításáért. *Baltazár* Dezső dr. püspök, elnök megható imájával délután fejeződött be a két napos tanácskozás.

— **Emésztési gyengeség,** vérszegénység, lesoványodás, sápadtság, mirigybetegségek, ekcémák, furunkulusok eseteiben a természetes **„Ferenc József"** keserűvíz gyorsan szabályozza a belek annyira fontos működését és a vért biztosan felfrissíti.

NEM JÓ HALÁSZNI A CSÓNAKÁZÓ TÓBAN

Pusztai Sándor napszámos a Csónakázó tóból jogtalanul félkosár halat fogott ki és vitt el magával. Lopásért vonták csütörtökön felelősségre a bíróságon, ahol Pusztai azzal védekezett, hogy nem volt pénze ennivalóra, azért ment horgászni a cserkészek birtokában lévő tóhoz. A törvényszék Pusztait egy heti fogházra ítélte.

ÁLLÁST KERESŐK LEGBIZTOSABBAN JUTNAK MUNKÁHOZ, HA LAPUNKBAN HIRDETNEK!

A sátoraljaujhelyi kommün rémségei a debreceni tábla előtt

A kétszer felakasztott, halála után arculvert ellenforradalmár terroristái ügyében széleskörű bizonyítást rendeltek el

A proletárdiktatura véres emlékei idéztek újra csütörtökön a debreceni ítélőtábla *Nagy* Kálmán tanácsa előtt. Mint köztudomású Budapesten már 1918-ba megalakult a kommunista párt. Elnöke a hirhedt börtön és fegyházviselt *Knall* Ede lett, aki azonnal hozzálátott, hogy megfelelően gondoskodjék a vidéki propagandáról. E célból

Elszánt kalandorokat keresett, akiket vidéki nagyobb, főleg egyes csapattestek tartózkodási helyéül is szolgáló városokba küldött, hogy ott is kirobbantsák a proletáruralmat.

Igy vitt le magával 1919 februárjában tíz-tizenkét mindenre elszánt embert Sátoraljaujhelyre. A kiválasztottak között voltak *Hirsch* (Miksa) István 41 éves festő és mázoló, valamint *Horváth* András 40 éves lakatos, budapesti lakosok, a kommunista párt tagjai, akik megérkezésük után azonnal beálltak a hadseregben, hogy a katonaság között hintsék el a bomlás csiráit. Az agitátorok derekasan megfeleltek a beléjük helyezett bizalomnak, mert március 21-én már kitört Sátoraljaujhelyen is a kommün. Az új hatalmi éria azonnal hozzálátott, hogy a két legfélelmetesebb hatóeszközét, a forradalmi törvényszéket és terrorcsapatot itt is megalakítsa. A törvényszék elnöke *Knall* lett, míg a vádbiztos tisztét egy fiatal eltévelyedett jogász, *Láng* István látta el. A terrorcsapat parancsnoka *Siposs* László volt, akinek szintén sok vér tapad a nevéhez. Később a forradalmi törvényszék elnökségét egy Galamb nevű suszterlegény vette át a hirhedt Knall Edétől.

A terrorcsapatba való felvételre önként jelentkezett Hisch és Horvát is.

Április elején a vörösök arról értesültek, hogy Sárospatakon ellenforradalmi szervezkedés folyik. A terrorcsapat kiment Sárospatakra és ellenforradalmi szervezkedés gyanuja miatt elfogta *Hriskó* József sárospataki lakost, akit április nyolcadikán összekötözve vittek magukkal Sátoraljaujhelyre és azonnal Galamb suszter elnöklete alatt működő törvényszék elé állították, amely kötél általi halálra ítélte a szerencsétlen embert. A kivégzést másnapra halasztották. Április kilencedikén a kora délutáni órákban a vörsök megkezdték a borzalmas aktus előkészületeit.

a Kossuth-szobor előtt a téren akasztófát állitottak fel és négyöt vöröskatona közrefogva hozta Hriskó Józsefet.

A bitófa körül a terrorcsapat százszázötven főnyi legénysége kordont vont. Pár ember egy asztalt cipelt, melyet a kordonon belül az akasztófa elé állítottak. Emellett foglalt helyet a borzalmas látványosság gyakorlott főrendezője, Knall Ede, aki felolvasta az ítéletet. Majd átadta Hriskó Józsefet Siposs László parancsnoknak, aki a következő kiáltással lökte oda az elítéltet a hóhérságra vállalozó terroristák közé:

— Foradalmárok, teljesítsétek kötelességeteket!

Két vörös katona megragadta Hriskót és a kezeit kezdte hátrakötözni, mikor a megyeház ablakából valaki odakiáltotta a kivégzéshez:

— Hogy akarnak maguk akasztani, hiszen nincsen zsámoly sem!

Ekkor egy katona elrohant és a megyeház épületéből egy konyhaszéket cipelt elő.

A két hóhér újra megragadta ez elitéltet és felállitotta a zsámolyra, mialatt egy Schrieder nevű terrorista az előre elkészített függönyzsinórt áthúzta az akasztófa karikáján és a nyakára hurkolta az áldozatnak.

Vasó György terrorista pedig kirugta remegő lábai alól a konyhaszéket. A szerencsétlen ember egy pillanatig a levegőben lógott, aztán

az függönyzsinór elszakadt és Hriskó József eszméletlenül, szederjes arccal zuhant le hóhérai közé.

A nézőkből az elszörnyedés nyögése szakadt fel. A terroristákat azonban nem hatotta meg a baleset. Megragadták az eszméletlen embert és egyik katona áttörve a tömegen, a közeli üzletbeletbe szaladt és onnan kötelet hozott magával. Ez már nem szakadt el, mikor elölről kezdték a szörnyűséget a félig eszméletlen emberrel. Schrieder addig tartotta feszítve a kötelet, míg lassan mozdulatlanná vált Hriskó József vonagló teste. Az egyik katona, aki buzgón segített az akasztásnál, ekkor

olament a holttesthez és mosolyogva megveregette az éldozata eltorzult arcát:
— No, mest legyél elelnforradalmár!

Alíg hangzottak el a cinikus szavak, fényképezőgépet hoztak, a hóhérok elhelyezkedtek a hullával terhelt akasztófa körül és levétették magukat.

A kommün összeomlása után aztán egy pár gyilkos előkerült és elvették a törvényszabta büntetésüket. A legtöbb azonban most is ismeretlen helyen tarózkodik. 1929-ben előkerült a borzalmas fénykép, ahol Hriskó bitófán függő holtteste körül mosolyogva állanak a hóhérai.

A rendőrség Horvátot és Hirschet letartóztatta, mivel a fényképen mindkettő látható, azonban kellő bizonyíték hijján megszüntették ellenük az eljárást.

Hirsch azonban nem fért a bőrében és újra kommunista ügyekbe keveredett, sőt beszélni kezdett az akasztásról, gondolva, hogy az már elévült. Ilyen módon csakhamar lakat alá kerültek mindaketten újra és sátoraljaujhelyi törvényszék nagy erélyel látott hozzá, hogy tisztázza a két gyanúsított szerepét a gyilkosságban. Nagyszámú tanu kihallgatása után tavaly márciusában a törvényszék tényként állapította meg részvételüket az akasztásban, részben a vádlottaknak a rendőrég előtt tett beimerő vallomása, rézben pedig a tanuk vallomása alapján, akik határozottan felismerni vélték a borzalmas fényképen a két vádlottban

azt két terroristát, akik feltették az áldozatat mindkét aktusnál a zsámolyul szolgáló konyhaszékre, sőt azt is kijelentette az egyik tanu, hogy Horvát András volt, aki a zsámolyt hozta és Hirsch verte arcul a halottat a bitófán cinikus szavak kiséretében.

A vádlottak a főtárgyaláson tagadták bűnösségüket, részben azzal védekezvén, hogy nem azonosak a kivégzésben résztvett terroristákkal, csak parancs folytán állottak oda a fényképezéshez. Vallomásuk szerint a rendőrségen kinzásoknak vetették alá őket s ezért ismertek be mindent, mert szabadulni akartak. A törvényszék azonban megállapította a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, hogy a két vádlott tevékeny részt vett a gyilkosságban és ezért gyilkosság büntette miatt, mint tettestársakat

fejenként tizenöt évi fegyházra ítélte.

Az ítélet ellen úgy a vádlottak felmentésért, mint a királyi ügyész súlyosbításért fellebbeztek. Igy került az ügy a debreceni tábla Nagy Kálmán tanácsa elé. A vádlottakat megvasalva szuronyos fogházőrök vezették elő a tárgyalásra. Most is tagadták mindketten bűnösségüket és megmaradtak védekezésük mellett.

— Kérem, én odaálltam, ahová állítottak — mondotta a tanácselnök kérdésére Hirsch — én nem vettem részt a kivégzésben tevékenyen. Itt egy régen emlegetett Hirschről van szó, én nem az a Hirsch vagyok, én raktárnok voltam és a fényképezéshez oda kellett állnom. Megmondják ezt akkori vöröskatonatársaim is, akikel együtt voltam.

— Maga már megint a kommunista eszmével kacérkodik —, mondja Nagy Kálmán tanácselnök.

A vádlott hosszú mentegetőzésbe akar fogni, de az elnök félbeszakítja:

— Nézze, csak arra feleljen: most is kommunista-e, vagy nem?

— Nem vagyok — feleli Hirsch, aki azzal védekezik, hogy

nem vett részt az akasztáson, csak néző volt, mint raktárnok, holott a borzalmas képen az akasztófa előtt fekszik, térdei között Manlicherrel.

Ezután a védők bizonyításkiegészítést kértek, amit a tábla elutasított és *Jeney* Gábor dr. főügyészhelyettes tömör vádbeszédében kifejtette, hogy a vádlottak bűnössége kétségtelen. Mindketten rovottmultuak, akik előbbi polgári életükben mindketten súlyos börtönbüntetést kaptak már lopásért. Súlyosabb büntetés kiszabását kéri.

A vádbeszéd után a védők mindketten a bizonyítékok elégtelensége és a tanuvallomások ellentmondásaira való hivatkozással, valamint a rendőrségi vallomások kikényszeríttettségére utalva a vádlottak felmentését kérték. A tábla félbeszakította a tárgyalást és délután hozott csak egyelőre végzést.

Elrendelték hivatalból a bizonyítás kiegészitését: nagyszámú tanu kihallgatását rendelte el az itélőtábla, hogy ezáltal végérvényesen tisztázódjék, milyen szerepet játszottak a vádlottak a kivégzésnél.

A bizonyítás felvételével a sátoraljaujhelyi törvényszéket bizta meg és a tárgyalást elnapolta.

98 kiló qazdátlan szacharint találtak egy szekrényben

Tavaly történt, hogy a pénzügyigazgatóságnak bizalmas úton tudomására hozták, hogy az egyik Simonffy uccai házban nagyobb mennyiségű szacharint tartanak elrejtve.

Az egyik pénzügyőri tisztviselő felkereste *Guttmann* Éliás debreceni kereskedőt, aki a bejelentés szerint egy *Sámuel* Izidor nevű kereskedővel együtt bérelte ki a lakást a Simonffy uccai házban és megkérdezte, hogy van-e a lakásban szacharin. Guttmann erélyesen tiltakozott a gyanúsítás ellen és a tisztviselővel együtt azonnal elment a Simonffy uccai helyiségbe. Bementek a lakásba és keresgélni kezdtek. A keresgélés nem is végződött eredménytelenül, mert az egyik szekrényből kilencvennyolc kiló szacharin került elő.

Ennek alapján indult meg az eljárás Guttmann és Sámuel Izidor ellen, a hatóságok azonban Sámuelt, aki időközben ismeretlen helyre távozott, nem tudták előkeríteni. Ilyenformán csak Guttmann Éliást vonta felelősségre jövedéki kihágás címén csütörtökön a törvényszék. Guttmann előadta, hogy neki sejtelme sem volt arról, hogyan került a szacharin a lakásba és azt sem tudja, ki tette a szekrénybe.

Tekintettel arra, hogy semmiféle bizonyíték nem volt arra, hogy Guttmann rejtette el a szacharint a Simonffy uccai lakásba, a bíróság Guttmann Éliást felmentette a vád alól.

ÖNKÉNTES TÜZOLTÓSÁG A LÉG. ÉS GÁZVÉDELEMRE

Elsősorban az a fontos nemzetvédelmi feladat, amely a *polgári lég- és gázvédelem* keretén belül városunk tűzoltóságát és mentőállomását megnövekedett feladatok elé állítja, teszi szükségessé, hogy a csekély létszámú hivatásos tűzoltóság mellett *önkéntes tűzoltóság is szerveztessék.*

Felkérem tehát mindazokat — elsősorban pedig azokat, akik akár Debrecenben, akár máshol, mint önkéntes tűzoltók már működtek —, akik az újjáalakítandó önkéntes tűzoltóságnál közérdekből, önzetlenül szolgálatot teljesíteni óhajtanak, szíveskedjenek a tűzoltólaktanyában délelőtt 8 és 1 óra között jelentkezni.

Félreértések elkerülése végett hangsúlyozni kívánom, hogy az önkéntes tűzoltói szolgálat semmiféle díjazással nem jár és a hivatásos tűzoltóságnál való elhelyezési és alkalmazási lehetőséget sem jelenti.

Dr. vitéz *Roncsik* Jenő,
tűzoltófőparancsnok.

Biztos molyirtó Rovarirtó szerek
Sok időt, nagy útat, sok pénzt takarit meg, ha a
„KORONA" festékáruház
üzleteiben vásárol.
Most nyilt meg a
Szent Anna uccai fiók
a városi bérpalotában.
Fiók: SZT. ANNA 10-12. Főüzlet: PIAC 10. Fiók: PETŐFI TÉR. 6.
MINDENBEN, AMIT FESTÉK ÉS HÁZTARTÁSI CIKKBEN EL LEHET KÉPZELNI, a legjobbat legolcsóbban kapja.
Darabos mész vagonból P 3.46, raktárból P 3.66, egy mm. P 3.80
Egér- és patkányirtó. Oltott mész, nagy láda 10 50. 100% poloskairtó.

Orth. kóser
házikoszt kihordásra
is nagyon olcsón
KLEIN étkezde. Piac u. 70.

EGY HÓNAPI FOGHÁZ AZ ÁLHADIROKKANTNAK

Csalással vádolva került csütörtökön a debreceni törvényszék elé *Cseke* Mihály sápi napszámos. Cseke, mint százszázalékos hadirokkant kérte a rokkantsági járulékot, de a rokkantsági illetékek felülvizsgálásakor kiderült, hogy a sápi napszámos már a háboru előtt szerezte betegségét. Csalás címén megindult ellene az eljárás és a bíróság egy hónapi fogházra ítélte.

Felhívás a dalosegyesületekhez

Az „Országos Magyar Dalosszövetség" versenyszabályai szerint az országos dalosversenyeket megelőző évben selejtező versenyeket kell rendezni. Az országos verseny 1936. évben lesz, így a selejtező versenyek ez évben bonyolítandók le. A selejtező versenyt június 30-án Nyiregyházán rendezi meg a XI. kerület, miért is a nyiregyházai dalosegyesületek tagjaiból versenybizottságot alakított. A versenyt ez a bizottság bonyolítja le, tehát a versennyel kapcsolatban mindennemű felvilágosítást ettől a bizottságtól szerzendő be. Levelezési cím: dr. Rácz Gyula m. kir. pü. tanácsos, Nyiregyháza, pénzügyi palota.

A versenybizottság már kikézbesítette a meghívókat, amelyben a feltételek közöltettek. Ezúton felhívja azokat a dalegyesületeket, amelyek tévedésből körlevelet nem kaptak, hogy részvételi szándékukat fenti címre jelentsék be, melynek vétele után a körlevelet azonnal meg fogja küldeni a bizottság. A selejtező versenyen résztvehet olyan dalosegyesület is, amely nem tagja a Dalosszövetségnek. Ennek feltétele azonban az, hogy legkésőbb a verseny napján be kell lépnie az „Országos Magyar Dalosszövetségbe", s ennek megtörténtét a versenyéneklés előtt igazolni kell. Az Országos Magyar Dalosszövetség" az újonnan belépő egyesületeknek tagdíjfizetési kedvezményt ad.

Felhívja a versenyrendezőbizottság azokat a dalegyesületeket amelyek nem tagjai az „Országos Magyar Dalosszövetség"-nek, hogy ha részt óhajtanak venni a selejtező versenyen, ebbeli szándékukat május hó 6-ig fenti címre jelentsék be.

A verseny benevezési határidő: 1935. évi május hó 15. napja. Benevezési díj: minden tag után 50 fillér, mely legkésőbb június hó 10-éig küldendő be. A benevezési díj befizetésének az elmulasztása esetén a benevezett dalegyesület a versenyen részt nem vehet, viszont a befizetett benevezési díj viszalépés esetén sem követelhető vissza.

Részletesebb tudnivalók a bizottságtól szerezhetők be.

Nyíregyháza, 1935. évi április hó 30. napján.

Dalostestvéri üdvözlettel:

A selejtező verseny rendezőbizottsága.

A „FÜGGETLEN UJSÁG" HIRDETÉSEI BIZTOS EREDMÉNYT HOZ: HIRDESSEN ÖN IS LAPUNKBAN!!

Alkalmazzuk a német kisebbségvédelem eszközeit

Rugonfalvi Kiss professzor előadása a MANSz kisebbségvédelmi előadásán

A debreceni MANSz előadást rendezett ma a kisebbségi kérdésről a vármegyeháza telt dísztermében, nagy érdeklődő közönség előtt. Az előadást a MANSz központja részéről megjelent özv. Csiky Jánosné és Gramantik Margit meleghangú, lelkes bevezetője nyitotta meg.

Ezután dr. *Rugonfalvi Kiss* István egyetemi professzor tartott előadást a kisebbségi kérdésről. Elmondotta, hogy a civilizáció feladata az, hogy az emberekben élő ősi, állati ösztönöket elhomályosítsa. Ősi, állati ösztönből kifolyólag gyülölik egymást a különböző népfajok. Ezt a gyülöletet a legrégibb idők óta a vallások igyekeztek enyhíteni; erre törekszik az emberpár teremtése és a bábeli nyelvzavar mithossza is. A legtökéletesebb Krisztus tanítása az emberi egyetemesség és testvériség eszményeiről, mely a középkorban meg tudta akadályozni azt, hogy a fajok közötti ösztönös gyülölet történelemformáló erőtt nyerjen, sőt el tudta annyira szintelenníteni azt, hogy hódító népek olvadtak be meghódított népekbe. A magyan történelemben is számtalan példa van arra, hogy a fajiság eszménye mennyire háttérbe szorult. A középkori állam nem a faj, hanem a hit egységében kereste az állam egységét és ez a nézet uralkodó maradt még századokig a reformáció után is. A vallási harcok mind az állam egységének helyreállítását célozták. A hiú törekvés sok áldozata végre gondolkozóba ejtette az embereket. A hideg ész kritikája és a felkeltett kételkedés a hit uralmától az ész uralmához vezetett. Az emberek a világot eszük szerint igyekeztek berendezni. A francia forradalom elterjesztette a szabadság, egyenlőség és testvériség jelszavát. Az állam egységének alapjául a nemzetet tekintették és hirdetni kezdették a nemzetek önrendelkezési jogát.

Ezen az alapon keletkezett a nemzetiségi eszme, mely azt hirdeti, hogy minden népnek joga van arra, hogy sajátos kulturáját kifejlessze és önálló államban éljen. Ez az eszme megbontotta a történelmi államokat, az ősi állati ösztönöket, a gyülöletet plántálta a Krisztusi szeretet helyébe. Hosszas rombolását a világháborúban fejezte be, azonban csak bajt hozott a világra és különösen Európa keleti részére, ahol a népfajok szétszórt elosztása miatt faji alapon álló, u. n. nemzetállamot nem lehet alkotni.

A párisi körüli békék a győzelmi zsákmányt biztosítani akarták, azért a nemzetközi jogot a kisebbségi jog statuálásával gazdagították. Ez a jog azonban csak papiron van meg. A szerződésekben lefektetett jog nagyon gyarlón van fogalmazva és még gyarlóbb a jog biztosítására megalkotott szerződés. Emiatt írtóhadjárat indult meg a kisebbségek ellen és a legszánalmasabb állapotba jutottak a magyar és bolgár kisebbségek.

A távoli revizióért is érdemes küzdeni, de a legelső magyar kötelesség elszakított véreink védelme. A kisebbségi jog gyarlóságait állandóan hangoztatnunk kell és támogatnunk minden olyan törekvést, mely a kisebbségek során enyhit és a mai állapotok megváltoztatását célozza. Ilyen pl. Páneurópa eszméje.

Három gyakorlati, feltétlenül eredményes eszköz áll rendelkezésünkre. Csatlakozni a német hitelvédelem módszereihez és a német kisebbségi politikához, mert a német kisebbségek száma Európában annyi, mint csonka országunk lakóinak számára. A nagyhatalmú, öntudatos német nép eredményeket fog kivivni és ez a magyar kisebbségnek is javára válik.

A magyar nép kulturközösségének és szellemi egységének megóvása.

A vallásos élet fellendülésének támogatása. — Európa azért jutott válságba, mert elvesztette az útat, mikor a hit helyébe az észt helyezte és elszakadt a valláserkölcsi elvektől. A krisztusi hit reneszansza minden nyomorúságunkban enyhülést hoz és begyógyítja a fajok istentelen harca által ütött sebeket is.

Az előadást végig helyesléssel hallgatta a népes közönség.

Szávay Gyula meghalt

Magyarország kulturális és közgazdasági életének régi gárdáját ismét nagy veszteség érte. Meghalt Szávay Gyula, másfél évtizeden át országos hírű kiváló főtitkára a debreceni kamarának, aki jóformán egész férfikorán át, 41 éven keresztül kamarai főtitkár volt: először a győri kamaráé, aztán a debrecenié s végül a budapestié.

Szávay Gyula 1861-ben született Zentán. Tanulmányainak befejezése után tisztviselői pályára lépett, Győrben városi aljegyző és rendőrkapitány, majd vezető titkára lett az ottani kereskedelmi és iparkamarának, melyet ő szervezett meg. Győrből 1902-ben meghívás útján a debreceni kereskedelmi és iparkama vezetőtitkárává lett és másfél évtizedes működésével a vidéki kamarák között első helyre emelte a debrecenit. Debrecenben egyéniségének közvetlen varázsával, surlódásoktól mentessé és a kereskedelmi és ipari élet javára gyümölcsözővé tette a kamara érintkezését a hatóságokkal s az általa megszervezett munkarendszer eredményessé tette és súllyal bíróvá a kamara állásfoglalásait a kormányhatóságoknál. Kiváló munkaerő volt és nagy stílusú vezető, aki nagy körültekintéssel és gondossággal válogatta össze munkatársait s példaadó szorgalmával, figyelmes útmutatásaival bölcsen irányította és képezte ki a kamara isztviselőkarát és segítő személyzetét. A kamarai tevékenységnek általa kiépített munkarendje iskola volt az összes kamaráknál. Mint vezető, munkatársait lelkesen tudta ambicionálni és megtanította őket az igazi ügyszeretetre.

Mikor 1917-ben nyugalomba vonult, a kamara közgyűlése fájó érzéssel vette tudomásul távozását és örökös főtitkári címmel tüntette ki. A debreceni kamara vezető állásából való távozása nem jelentett számára pihenést, mert átvette a vezetését a Szent-Király-i Tivadarral, a kamara elnökével együtt életrehívott kamarai közös irodának, ahol ismét több emberre való munkát látott el. 1920-ban a budapesti kamara választotta meg főtitkárává s mint ilyen, nagy sikerrel hajtotta végre a budapesti kamara hivatalának ujjászervezését és nagyvonalú kiépítését. Szolgálatát mindaddig lankadatlan búzgalommal látta el, míg egészsége súlyosan meg nem rendült. 1931-ben nyugalomba vonult s azóa budapesti villájában teljes visszavonultságban élt most bekövetkezett haláláig.

Szávay Gyula hivatott és nagyszerű vezető volt, aki mindig szerette az intézményt és az ügyet, amelyet szolgált. — Azt tartotta, hogy csak akkor várható minden intézménytől eredményes munka, ha anyagilag jól megalapozott. Nagyszerű székházat épített kezdeményezésével a győri kamarának és kezdeményezte és tető alá juttatta az ország legnagyobb kamarai székházát, a debreceni kamara Deák Ferenc és Werbőczi uccai palotáját, de ugyanígy erősített más intézményt is. Székházat vett a vezetése alatt a Vidéki Hirlapírók Országos Egyesülete is. A gazdasági élet vezető embere a költészetnek is hivatott lantosa volt. Mint tisztviselő, mint költő és mint ember egyaránt általános megbecsülést érdemelt s ezt meg is kapta mindazoktól, akik ismerték egyéniségét, munkásságát. Élete utolsó éveiben nagy csapásokérték. Elvesztette hűséges élettársát, aki több évtizeden át osztotta meg vele munkás életét, majd felesége halála után döbbenetes hirtelenséggel egyetlen fiát, a sokoldalúan nagytehetségű Szávay Zoltánt és elvesztette egész életén át gyöngéd és mély testvéri szeretettel körülvett nővérét. Ezek a csapások mind részes okai voltak annak, hogy Szávay Gyula oly nagyszerű életereje összeroppant.

Munkás életének emléke áldást érdemel és igazán rászolgált arra, hogy pihenése csendes és nyugodt legyen.

— **A hajdúböszörményi református gimnázium 951. számú „Bocskay" cserkészcsapata**, amely a közeljövőben rendezi 10 éves jubileumi ünnepségét, fölkéri volt tagjait, hogy címüket tudassák minél előbb, de legkésőbb május 10-ig a cserkészcsapat jelenlegi parancsnokával: dr. Csiha Antal tanárral (Hajdúböszörmény, Kálvineum).

Csak felnötteknek!
A legszebb, legtökéletesebb, legizgalmasabb filmremekmü:
ÁMOK
Stefan Zweig világhirü novellája
Főszereplők: Marcelle Chantal
Jean Konnel és Inkisinoff,
Ma először az
URANIABAN
Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor

A MAGYAR DIVATCSARNOK-BAN

bonyolódik le egész éven át

milliók vására

A Nemzetközi Vásárra jövőket várja a legszebb magyar áruház 550 alkalmazottja

A Magyar Divatcsarnok végtelen kirakatsora a leghűségesebben tükrözi vissza a női, férfi- és gyermek-divatot, szolgálja az egyén, a család és a köz kulturszükségletét.

A MAGYAR DIVATCSARNOK RÁKÓCZI UT 72—74. SZÁMU ÁRUHÁZ PALOTÁI A KELETI PÁLYAUDVARTÓL 2—3 PERCNYI TÁVOLSÁGRA VANNAK!

A Magyar Divatcsarnok kirakatai **Rákóczi út** 70., 72., 74., 76. számú épületekben, az **Alsóerdősor utca** és a **Szövetség utca** között húzódnak végig.

A Magyar Divatcsarnok **I. számú bejárata** a Rákóczi út 74. számú épületben van, ahol az alagsorban, a földszinten, a félemeleten és az első emeleten van árusítás.

A II. számú bejárat az újonnan átépített és gyönyörű belső panorámát nyujtó Rákóczi út 72. számú épületben van, ahol az árusítás a földszinttől a negyedik emeletig folyik.
Ez épületben **négy felvonó** bonyolítja le az állandóan hullámzó nagy forgalmat.

Öregek és ifjak hitet tettek a Kollégium szellemének ápolására

A Kollégiumi Diákszövetség májusi összejövetele

Szerdán este az Angol Királynő külön termében nagy érdeklődés mellett zajlott le a Kollégiumi Diákszövetségnek ebben az iskolai évben az utolsó öreg diák összejövetele. Különös élénkséget kölcsönzött a diáktalálkozónak az a körülmény, hogy ott az öreg diákokon kívül az e tanévben az alma matertől búcsúzó VIII. gimnázisták és a IV. éves tanítóképzők, továbbá a főiskolai hallgatók is megjelentek.

Vitéz dr. *Bessenyey* Lajos főigazgató, ügyvezető elnök meleg szavakkal és szives szeretettel köszöntötte a kollégiumtól búcsúzó ifjú diákokat, lelkükre kötötte, hogy az iskolai kötelékek megszüntével is lelkesen ápolják az ősi Kollégiumhoz való kapcsolatokat.

Az üdvözlésre *Tamás* Ferenc kollégiumi szénior mondott a Diákszövetségnek az ifjuság nevében köszönetet. Nyilt őszinteséggel vázolta a mai diákság nehéz sorsát és kevés reménnyel biztató jövőjét, azonban elcsüggedést nem ismerve tett hitet az életbe kilépő ifjak nevében, a kollégium hagyományainak ápolására.

A szénior lelkes szavai után a búcsúzó VIII. gimnázisták nevében *Bartha* József, a tanítóképző most távozó évfolyama nevében pedig *Bizó* Gyula a Kollégium és a Diákszövetség iránt el nem muló hálájukat fejezték ki.

Az ifjuság szónokainak beszédére dr. *Veress* István kollégiumi tanítóképző intézeti igazgató válaszolt. Kiemelte a Kollégium jellemképző hatását, óva intette az ifjakat a csüggedés lelki betegségétől és a Diákszövetség nemes céljainak támogatását kötötte lelkükre.

A komoly tárgyak után dr. *Orosz* Árpád kollégiumi öreg diák teremtett vidám hangulatot felolvasásával. Egy, a béke boldog éveiben lefolyt VI. gimnáziumi osztálybeli tanítási órát elevenített fel eredeti feljegyzések alapján derüs színekkel átfüzve. A diákhumor kedélye csillogott ki a diákóra élethü rajzából.

A lelkes hangulatban lefolyt diákösszejövetelt *Csobán* Endre ügyvezető alelnök felszólalása zárta be, aki közölte az öreg diákokkal, hogy az ez évi közgyülés junius 6-án d. u. 6 órakor a Kollégium oratóriumában lesz s a közgyülést Kemény János vendéglőjében szokás szerint diákvacsora követi, ezért kívánatosnak tartja, ha az esedékes érettségi találkozók e napra tétetnének. Végezetül a hátralékos tagsági díjak befizetésének szorgalmazásában való buzgólkodásra hivta fel a jelenlevőket.

A diákösszejövetelen jelen voltak közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk:

Dr. Benkő Géza vármegyei főügyész, dr. Bertók Lajos könyvkereskedő, vitéz dr. Bessenyey Lajos főigazgató, a ref. kollégiumi gimnázium igazgatója, dr, Budaházy-Bruckner Ernő ny. máv. egészségügyi főtanácsos, ifj. dr. Budaházy-Bruckner Ernő tb. aljegyző, Czirjék Ferenc ny. kir. gazdasági felügyelő, Csáky János ny. közvágóhídi igazgató, vitéz Csánky Adorján polgári iskolai igazgató, dr. Cskesz Sándor egyetemi ny. r. tanár, Csire János máv. intéző, Csobán Endre városi főlevéltáros, Csorba András tanár, Debreczeny Jenő ny. világítási vállalati igazgató, Fekete Mátyás igazgató, dr. Görgey Márton vm. főorvos, dr. Grigássy László kir. törvényszéki bíró, Győry Lajos fogászmester, dr. Haydu László máv. felügyelő, Jakucs István tanár, Komlóssy Pál ny. m. kir. rendőrfőtanácsos, Kornya Sándor tanár, dr. Korpássy D. László tisztiorvos, Kultsár Imre ny. irodaigazgató, Messter István ny. máv. főfelügyelő, Molnár János tanító, Molnár József városi tisztviselő, Mocsáry László igazgató, Nagy Ferenc tanár, dr. Nagy János tb. főügyész, Nagy Lajos ny. városi irodaigazgató, H Nagy Lajos igazgató, Ormós Lajos igazgató, dr. Orosz Árpád tb. tanácsnok, dr. Orosz István tb. aljegyző, dr. Pauchly Géza főorvos, dr. Radetzky László tb. aljegyző, dr. Radó Endre fogorvos, dr. Rácz Lajos bizt. intézeti igazgató, dr. Sáfár László kir. törvényszéki bíró, Sieghardt László tanár, H. Sinay Gyula ny. közkórházi ellenőr, ifj. H. Sinay Gyula tanító, dr. Somogyi Zoltán szemészfőorvos, dr. Soós Jenő szám vizsgáló, Szabó József ny. postafőnök, dr. Szabó Márton tanár, vitéz dr. Szabó Sándor Hangya igazgató Szathmári Ákos tanár, Szendy István igazgaó, dr. Szeremley Béla tanár dr. Székely Simon tanár, Varga Endre számvevő, Vasady Lajos ny. kir. tan felügyelő, Vass András ipariskola tanár, vitéz Váry Sándor testnevelés tanár, dr. Vekerdy Béla tanár, dr Veress Béla tanár, dr. Veress István tanítóképző intézeti igazgató, dr. Zoltay Lajoc ny. muzeumigazgató.

Ma nyilik meg Budapesten a Nemzetközi Vásár

(Budapesti tudósítónktól)

Pénteken délelőtt 10 órakor megnyilnak a Budapesti Nemzetközi Vásár kapui, hogy aztán 11 napon át egy egész világ gyönyörködhessen abban, amit magyar tehetség, magyar tudás és magyar akarat alkotott: — a magyar ipar csodálatos termékeiben. Akik a megnyitásra kész vásárt már láttuk, elbüvölve állottunk a megmérhetetlen kincsek közepette s önkénytelenül fakadt fel bennünk a kiáltás, hogy

ezt a kiállítást mindenkinek meg kell néznie.

Meg kell, meg muszáj nézni ezt a kiállítást annak is, aki már az előbbieket látta és még inkább annak, aki most látja majd először. Mert ez a vásár, amely most 30-ik évét jubilálja, nem csupán a magyar ipar szemkápráztató eredményeivel ismerteti meg látogatóit, de rengeteg, máshol meg nem szerezhető tanulságot, máskor semmi pénzért meg nem szerezhető szórakozásokat nyujt; elfelejteti a szemlélővel a gazdasági gondokat s mindenkit megnyugtat, országvilág előtt bebizonyítja, hogy annak az országnak, amelynek ilyen ipara és kereskedelme van, nem kell, nem szabad félnie a jövőtől.

Csodálatos, fantasztikus az a bőség és a gazdagság, szemkápráztató az a szépség és teljesség, amellyel ez a kiállítás kérkedik. Az óriás-területen minden ötlépésnyire más és másfajta kényelmes út, sima járda: — a magyar útépítő ipar remek mintaútjai. — Egy családi mintaház, amely nemcsak azt mutatja, hogy milyen pompás otthont építtethetünk olcsó pénzből, de azt is szemlélteti, hogy Magyarország hányféle- és milyen építkezési anyagokkal rendelkezik. — Arrébb a gyermekeket lehet egy miniatür játékvásáron „megőrzésre" átadni hires Lakner bácsinak, aki védenceivel napestig külön „vásárosdit" játszik, mesékkel is szórakoztatják, ott vannak a népszerű ujdonságárusok és vásárosok. — Az új sportarénában bemutatják az összes sportcikkek használati módját s esténként komoly atlétikai, box- és birkozóversenyeket rendeznek. — A magyar csárdában szabad tüzön totyog a bográcsos halpaprikás és roston sül az inycsiklandó illatú flekken. — Hosszú épületsorokat kapott az olcsó kóstolókat árusító világhirű magyar élelmiszeripar, a magyar bor, a magyar sör. Ott van a rádió studiója, amelyből bárki rádióüzeneteket küldhet otthonmaradt kedvenceinek, vagy távoli üzletfeleinek. Nagyven-

Orth. kóser
házikoszt kihordásra
is nagyon olcsón
KLEIN étrezde. Piac u. 70.

EGY HÓNAPI FOGHÁZ AZ ÁLHADIROKKANTNAK

Csalással vádolva került csütörtökön a debreceni törvényszék elé *Cseke* Mihály sápi napszámos. Cseke, mint százszázalékos hadirokkant kérte a rokkantsági járulékot, de a rokkantsági illetékek felülvizsgálásakor kiderült, hogy a sápi napszámos már a háboru előtt szerezte betegségét. Csalás címén megindult ellene az eljárás és a bíróság egy hónapi fogházra ítélte.

Felhívás a dalosegyesületekhez

Az „Országos Magyar Dalosszövetség" versenyszabályai szerint az országos dalosversenyeket megelőző évben selejtező versenyeket kell rendezni. Az országos verseny 1936. évben lesz, így a selejtező versenyek ez évben bonyolítandók le. A selejtező versenyt június 30-án Nyiregyházán rendezi meg a XI. kerület, miért is a nyiregyházai dalosegyesületek tagjaiból versenybizottságot alakított. A versenyt ez a bizottság bonyolítja le, tehát a versennyel kapcsolatban mindennemű felvilágosítást ettől a bizottságtól szerzendő be. Levelezési cím: dr. Rácz Gyula m. kir. pü. tanácsos, Nyiregyháza, pénzügyi palota.

A versenybizottság már kikézbesítette a meghívókat, amelyben a feltételek közöltettek. Ezúton felhívja azokat a dalegyesületeket, amelyek tévedésből körlevelet nem kaptak, hogy részvételi szándékukat fenti címre jelentsék be, melynek vétele után a körlevelet azonnal meg fogja küldeni a bizottság. A selejtező versenyen résztvehet olyan dalosegyesület is, amely nem tagja a Dalosszövetségnek. Ennek feltétele azonban az, hogy legkésőbb a verseny napján be kell lépnie az „Országos Magyar Dalosszövetségbe", s ennek megtörténtét a versenyeneklés előtt igazolni kell. Az Országos Magyar Dalosszövetség" az újonnan belépő egyesületeknek tagdíjfizetési kedvezményt ad.

Felhívja a versenyrendezőbizottság azokat a dalegyesületeket amelyek nem tagjai az „Országos Magyar Dalosszövetség"-nek, hogy ha részt óhajtanak venni a selejtező versenyen, ebbeli szándékukat május hó 6-ig fenti címre jelentsék be.

A verseny benevezési határidő: 1935. évi május hó 15. napja. Benevezési díj: minden tag után 50 fillér, mely legkésőbb június hó 10-éig küldendő be. A benevezési díj befizetésének az elmulasztása esetén a benevezett dalegyesület a versenyen részt nem vehet, viszont a befizetett benevezési díj viszalépés esetén sem követelhető vissza.

Részletesebb tudnivalók a bizottságtól szerezhetők be.

Nyíregyháza, 1935. évi április hó 30. napján.

Dalostestvéri üdvözlettel:

A selejtező verseny rendezőbizottsága.

A „FÜGGETLEN UJSÁG" HIRDETÉSEI BIZTOS EREDMÉNYT HOZ: HIRDESSEN ÖN IS LAPUNKBAN!!

Alkalmazzuk a német kisebbségvédelem eszközeit

Rugonfalvi Kiss professzor előadása a MANSz kisebbségvédelmi előadásán

A debreceni MANSz előadást rendezett ma a kisebbségi kérdésről a vármegyeháza telt dísztermében, nagy érdeklődő közönség előtt. Az előadást a MANSz központja részéről megjelent özv. Csiky Jánosné és Gramantik Margit meleghangú, lelkes bevezetője nyitotta meg.

Ezután dr. *Rugonfalvi Kiss* István egyetemi professzor tartott előadást a kisebbségi kérdésről. Elmondotta, hogy a civilizáció feladata az, hogy az emberekben élő ősi, állati ösztönöket elhomályosítsa. Ősi, állati ösztönből kifolyólag gyülölik egymást a különböző népfajok. Ezt a gyülöletet a legrégibb idők óta a vallások igyekeztek enyhíteni; erre törekszik az emberpár teremtése és a bábeli nyelvzavar mithossza is. A legtökéletesebb Krisztus tanítása az emberi egyetemesség és testvériség eszményeiről, mely a középkorban meg tudta akadályozni azt, hogy a fajok közötti ösztönös gyülölet történelemformáló erőtt nyerjen, sőt el tudta annyira szintelenníteni azt, hogy hódító népek olvadtak be meghódított népekbe. A magyan történelemben is számtalan példa van arra, hogy a fajiság eszménye mennyire háttérbe szorult. A középkori állam nem a faj, hanem a hit egységében kereste az állam egységét és ez a nézet uralkodó maradt még századokig a reformáció után is. A vallási harcok mind az állam egységének helyreállítását célozták. A hiú törekvés sok áldozata végre gondolkozóba ejtette az embereket. A hideg ész kritikája és a felkeltett kételkedés a hit uralmától az ész uralmához vezetett. Az emberek a világot eszük szerint igyekeztek berendezni. A francia forradalom elterjesztette a szabadság, egyenlőség és testvériség jelszavát. Az állam egységének alapjául a nemzetet tekintették és hirdetni kezdették a nemzetek önrendelkezési jogát.

Ezen az alapon keletkezett a nemzetiségi eszme, mely azt hirdeti, hogy minden népnek joga van arra, hogy sajátos kulturáját kifejlessze és önálló államban éljen. Ez az eszme megbontotta a történelmi államokat, az ősi állati ösztönöket, a gyülöletet plántálta a Krisztusi szeretet helyébe. Hosszas rombolását a világháborúban fejezte be, azonban csak bajt hozott a világra és különösen Európa keleti részére, ahol a népfajok szétszórt elosztása miatt faji alapon álló, u. n. nemzetállamot nem lehet alkotni.

A páriskörüli békék a győzelmi zsákmányt biztosítani akarták, azért a nemzetközi jogot a kisebbségi jog statuálásával gazdagították. Ez a jog azonban csak papiron van meg. A szerződésekben lefektetett jog nagyon gyarlón van fogalmazva és még gyarlóbb a jog biztosítására megalkotott szerződés. Emiatt írtóhadjárat indult meg a kisebbségek ellen és a legszánalmasabb állapotba jutottak a magyar és bolgár kisebbségek.

A távoli revizióért is érdemes küzdeni, de a legelső magyar kötelesség elszakított véreink védelme. A kisebbségi jog gyarlóságait állandóan hangoztatnunk kell és támogatnunk minden olyan törekvést, mely a kisebbségek során enyhit és a mai állapotok megváltoztatását célozza. Ilyen pl. Páneurópa eszméje.

Három gyakorlati, feltétlenül eredményes eszköz áll rendelkezésünkre. Csatlakozni a német hitelvédelem módszereihez és a német kisebbségi politikához, mert a német kisebbségek száma Európában annyi, mint csonka országunk lakóinak számára. A nagyhatalmú, öntudatos német nép eredményeket fog kivivni és ez a magyar kisebbségnek is javára válik.

A magyar nép kulturközösségének és szellemi egységének megóvása.

A vallásos élet fellendülésének támogatása. — Európa azért jutott válságba, mert elvesztette az útat, mikor a hit helyébe az észt helyezte és elszakadt a valláserkölcsi elvektől. A krisztusi hit reneszansza minden nyomorúságunkban enyhülést hoz és begyógyítja a fajok istentelen harca által ütött sebeket is.

Az előadást végig helyesléssel hallgatta a népes közönség.

Szávay Gyula meghalt

Magyarország kulturális és közgazdasági életének régi gárdáját ismét nagy veszteség érte. Meghalt Szávay Gyula, másfél évtizeden át országos hírű kiváló főtitkára a debreceni kamarának, aki jóformán egész férfikorán át, 41 éven keresztül kamarai főtitkár volt: először a győri kamaráé, aztán a debrecenié s végül a budapestié.

Szávay Gyula 1861-ben született Zentán. Tanulmányainak befejezése után tisztviselői pályára lépett, Győrben városi aljegyző és rendőrkapitány, majd vezető titkára lett az ottani kereskedelmi és iparkamarának, melyet ő szervezett meg. Győrből 1902-ben meghívás útján a debreceni kereskedelmi és iparkama vezetőtitkárává lett és másfél évtizedes működésével a vidéki kamarák között első helyre emelte a debrecenit. Debrecenben egyéniségének közvetlen varázsával, surlódásoktól mentessé és a kereskedelmi és ipari élet javára gyümölcsözővé tette a kamara érintkezését a hatóságokkal s az általa megszervezett munkarendszer eredményessé tette és súllyal biróvá a kamara állásfoglalásait a kormányhatóságoknál. Kiváló munkaerő volt és nagy stílusú vezető, aki nagy körültekintéssel és gondossággal válogatta össze munkatársait s példaadó szorgalmával, figyelmes útmutatásaival bölcsen irányította és képezte ki a kamara isztviselőkarát és segítő személyzetét. A kamarai tevékenységnek általa kiépített munkarendje iskola volt az összes kamaráknál. Mint vezető, munkatársait lelkesen tudta ambicionálni és megtanította őket az igazi ügyszeretetre.

Mikor 1917-ben nyugalomba vonult, a kamara közgyűlése fájó érzéssel vette tudomásul távozását és örökös főtitkári címmel tüntette ki. A debreceni kamara vezető állásából való távozása nem jelentett számára pihenést, mert átvette a vezetését a Szent-Király-i Tivadarral, a kamara elnökével együtt életrehívott kamarai közös irodának, ahol ismét több emberre való munkát látott el. 1920-ban a budapesti kamara választotta meg főtitkárává s mint ilyen, nagy sikerrel hajtotta végre a budapesti kamara hivatalának ujjászervezését és nagyvonalú kiépítését. Szolgálatát mindaddig lankadatlan buzgalommal látta el, míg egészsége súlyosan meg nem rendült. 1931-ben nyugalomba vonult s azóa budapesti villájában teljes visszavonultságban élt most bekövetkezett haláláig.

Szávay Gyula hivatott és nagyszerű vezető volt, aki mindig szerette az intézményt és az ügyet, amelyet szolgált. — Azt tartotta, hogy csak akkor várható minden intézménytől eredményes munka, ha anyagilag jól megalapozott. Nagyszerű székházat épitett kezdeményezésével a győri kamarának és kezdeményezte és tető alá juttatta az ország legnagyobb kamarai székházát, a debreceni kamara Deák Ferenc és Werbőczi uccai palotáját, de ugyanígy erősített más intézményt is. Székházat vett a vezetése alatt a Vidéki Hirlapirók Országos Egyesülete is. A gazdasági élet vezető embere a költészetnek is hivatott lantosa volt. Mint tisztviselő, mint költő és mint ember egyaránt általános megbecsülést érdemelt s ezt meg is kapta mindazoktól, akik ismerték egyéniségét, munkásságát. Élete utolsó éveiben nagy csapásokérték. Elvesztette hűséges élettársát, aki több évtizeden át osztotta meg vele munkás életét, majd felesége halála után döbbenetes hirtelenséggel egyetlen fiát, a sokoldalúan nagytehetségű Szávay Zoltánt és elvesztette egész életén át gyöngéd és mély testvéri szeretettel körülvett nővérét. Ezek a csapások mind részes okai voltak annak, hogy Szávay Gyula oly nagyszerű életereje összeroppant.

Munkás életének emléke áldást érdemel és igazán rászolgált arra, hogy pihenése csendes és nyugodt legyen.

— **A hajdúböszörményi református gimnázium 951. számú „Bocskay" cserkészcsapata**, amely a közeljövőben rendezi 10 éves jubileumi ünnepségét, fölkéri volt tagjait, hogy címüket tudassák minél előbb, de legkésőbb május 10-ig a cserkészcsapat jelenlegi parancsnokával: dr. Csiha Antal tanárral (Hajdúböszörmény, Kálvineum).

Csak felnötteknek!
A legszebb, legtökéletesebb, legizgalmasabb filmremekmű:
ÁMOK
Stefan Zweig világhirű novellája
Főszereplők: Marcelle Chantal
Jean Konnel és Inkisinoff,
Ma először az
URANIABAN
Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor

A MAGYAR DIVATCSARNOK-BAN

bonyolódik le egész éven át

milliók vására

A Nemzetközi Vásárra jövőket várja a legszebb magyar áruház 550 alkalmazottja

A Magyar Divatcsarnok végtelen kirakatsora a leghűségesebben tükrözi vissza a női, férfi- és gyermek-divatot, szolgálja az egyén, a család és a köz kulturszükségletét.

A MAGYAR DIVATCSARNOK RÁKÓCZI UT 72—74. SZÁMU ÁRUHÁZ PALOTÁI A KELETI PÁLYAUDVARTÓL 2—3 PERCNYI TÁVOLSÁGRA VANNAK!

A Magyar Divatcsarnok kirakatai **Rákóczi út** 70., 72., 74., 76. számú épületekben, az **Alsóerdősor utca** és a **Szövetség utca** között húzódnak végig.

A Magyar Divatcsarnok **I. számú bejárata** a Rákóczi út 74. számú épületben van, ahol az alagsorban, a földszinten, a félemeleten és az első emeleten van árusítás.

A II. számú bejárat az újonnan átépített és gyönyörű belső panorámát nyujtó Rákóczi út 72. számú épületben van, ahol az árusítás a földszinttől a negyedik emeletig folyik.
Ez épületben **négy felvonó** bonyolítja le az állandóan hullámzó nagy forgalmat.

Öregek és ifjak hitet tettek a Kollégium szellemének ápolására

A Kollégiumi Diákszövetség májusi összejövetele

Szerdán este az Angol Királynő külön termében nagy érdeklődés mellett zajlott le a Kollégiumi Diákszövetségnek ebben az iskolai évben az utolsó öreg diák összejövetele. Különös élénkséget kölcsönzött a diáktalálkozónak az a körülmény, hogy ott az öreg diákokon kívül az e tanévben az alma matertől búcsúzó VIII. gimnáziták és a IV. éves tanítóképzők, továbbá a főiskolai hallgatók is megjelentek.

Vitéz dr. *Bessenyey* Lajos főigazgató, ügyvezető elnök meleg szavakkal és szives szeretettel köszöntötte a kollégiumtól búcsúzó ifjú diákokat, lelkükre kötötte, hogy az iskolai kötelékek megszüntével is lelkesen ápolják az ősi Kollégiumhoz való kapcsolatokat.

Az üdvözlésre *Tamás* Ferenc kollégiumi szénior mondott a Diákszövetségnek az ifjuság nevében köszönetet. Nyilt őszinteséggel vázolta a mai diákság nehéz sorsát és kevés reménnyel biztató jövőjét, azonban elcsüggedést nem ismerve tett hitet az életbe kilépő ifjak nevében, a kollégium hagyományainak ápolására.

A szénior lelkes szavai után a búcsúzó VIII. gimnáziták nevében *Bartha* József, a tanítóképző most távozó évfolyama nevében pedig *Bizó* Gyula a Kollégium és a Diákszövetség iránt el nem muló hálájukat fejezték ki.

Az ifjuság szónokainak beszédére dr. *Veress* István kollégiumi tanítóképző intézeti igazgató válaszolt. Kiemelte a Kollégium jellemképző hatását, óva intette az ifjakat a csüggedés lelki betegségétől és a Diákszövetség nemes céljainak támogatását kötötte lelkükre.

A komoly tárgyak után dr. *Orosz* Árpád kollégiumi öreg diák teremtett vidám hangulatot felolvasásával. Egy, a béke boldog éveiben lefolyt VI. gimnáziumi osztálybeli tanítási órát elevenített fel eredeti feljegyzések alapján derüs színekkel átfűzve. A diákhumor kedélye csillogott ki a diákóra élethű rajzából.

A lelkes hangulatban lefolyt diákösszejövetelt *Csobán* Endre ügyvezető alelnök felszólalása zárta be, aki közölte az öreg diákokkal, hogy az ez évi közgyűlés június 6-án d. u. 6 órakor a Kollégium oratóriumában lesz s a közgyűlést Kemény János vendéglőjében szokás szerint diákvacsora követi, ezért kívánatosnak tartja, ha az esedékes érettségi találkozók e napra tétetnének. Végezetül a hátralékos tagsági díjak befizetésének szorgalmazásában való buzgólkodásra hivta fel a jelenlevőket.

A diákösszejövetelen jelen voltak közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk:

Dr. Benkő Géza vármegyei főügyész, dr. Bertók Lajos könyvkereskedő, vitéz dr. Bessenyey Lajos főigazgató, a ref. kollégiumi gimnázium igazgatója, dr. Budaházy-Bruckner Ernő ny. máv. egészségügyi főtanácsos, ifj. dr. Budaházy-Bruckner Ernő tb. aljegyző, Czirjék Ferenc ny. kir. gazdasági felügyelő, Csáky János ny. közvágóhídi igazgató, vitéz Csánky Adorján polgári iskolai igazgató, dr. Cskesz Sándor egyetemi ny. r. tanár, Csire János máv. intéző, Csobán Endre városi főlevéltáros, Csorba András tanár, Debreczeny Jenő ny. világítási vállalati igazgató, Fekete Mátyás igazgató, dr. Görgey Márton vm. főorvos, dr. Grigássy László kir. törvényszéki bíró, Győry Lajos fogászmester, dr. Haydu László máv. felügyelő, Jakucs István tanár, Komlóssy Pál ny. m. kir. rendőrfőtanácsos, Kornya Sándor tanár, dr. Korpássy D. László tisztiorvos, Kultsár Imre ny. irodaigazgató, Messter István ny. máv. főfelügyelő, Molnár János tanító, Molnár József városi tisztviselő, Mocsáry László igazgató, Nagy Ferenc tanár, dr. Nagy János tb. főügyész, Nagy Lajos ny. városi irodaigazgató, H Nagy Lajos igazgató, Ormós Lajos igazgató, dr. Orosz Árpád tb. tanácsnok, dr. Orosz István tb. aljegyző, dr. Pauchly Géza főorvos, dr. Radetzky László tb. aljegyző, dr. Radó Endre fogorvos, dr. Rácz Lajos bizt. intézeti igazgató, dr. Sáfár László kir. törvényszéki bíró, Sieghardt László tanár, H. Sinay Gyula ny. közkórházi ellenőr, ifj. H. Sinay Gyula tanító, dr. Somogyi Zoltán szemészfőorvos, dr. Soós Jenő számvizsgáló, Szabó József ny. postafőnök, dr. Szabó Márton tanár, vitéz dr. Szabó Sándor Hangya igazgató Szathmári Ákos tanár, Szendy István igazgaó, dr. Szeremley Béla tanár dr. Székely Simon tanár, Varga Endre számvevő, Vasady Lajos ny. kir. tanfelügyelő, Vass András ipariskola tanár, vitéz Váry Sándor testnevelés tanár, dr. Vekerdy Béla tanár, dr Veress Béla tanár, dr. Veress István tanítóképző intézeti igazgató, dr. Zoltay Lajoc ny. muzeumigazgató.

Ma nyilik meg Budapesten a Nemzetközi Vásár

(Budapesti tudósítónktól)

Pénteken délelőtt 10 órakor megnyilnak a Budapesti Nemzetközi Vásár kapui, hogy aztán 11 napon át egy egész világ gyönyörködhessen abban, amit magyar tehetség, magyar tudás és magyar akarat alkotott: — a magyar ipar csodálatos termékeiben. Akik a megnyitásra kész vásárt már láttuk, elbüvölve állottunk a megmérhetetlen kincsek közepette s önkénytelenül fakadt fel bennünk a kiáltás, hogy

ezt a kiállítást mindenkinek meg kell néznie.

Meg kell, meg muszáj nézni ezt a kiállítást annak is, aki már az előbbieket látta és még inkább annak, aki most látja majd először. Mert ez a vásár, amely most 30-ik évét jubilálja, nem csupán a magyar ipar szemkápráztató eredményeivel ismerteti meg látogatóit, de rengeteg, máshol meg nem szerezhető tanulságot, máskor semmi pénzért meg nem szerezhető szórakozásokat nyujt; elfelejteti a szemlélővel a gazdasági gondokat s mindenkit megnyugtat, országvilág előtt bebizonyítja, hogy annak az országnak, amelynek ilyen ipara és kereskedelme van, nem kell, nem szabad félnie a jövőtől.

Csodálatos, fantasztikus az a bőség és a gazdagság, szemkápráztató az a szépség és teljesség, amellyel ez a kiállítás kérkedik. Az óriás-területen minden ötlépésnyire más és másfajta kényelmes út, sima járda: — a magyar útépítő ipar remek mintaútjai. — Egy családi mintaház, amely nemcsak azt mutatja, hogy milyen pompás otthont építtethetünk olcsó pénzből, de azt is szemlélteti, hogy Magyarország hányféle- és milyen építkezési anyagokkal rendelkezik. — Arrébb a gyermekeket lehet egy miniatür játékvásáron „megőrzésre" átadni hires Lakner bácsinak, aki védenceivel napestig külön „vásárosdit" játszik, mesékkel is szórakoztatják, ott vannak a népszerű ujdonságárusok és vásárosok. — Az új sportarénában bemutatják az összes sportcikkek használati módját s esténként komoly atlétikai, box- és birkozóversenyeket rendeznek. — A magyar csárdában szabad tüzön rotyog a bográcsos halpaprikás és roston sül az inycsiklandó illatú flekken. — Hosszú épületsorokat kapott az olcsó kóstolókat árusító világhirű magyar élelmiszeripar, a magyar bor, a magyar sör. Ott van a rádió studiója, amelyből bárki rádióüzeneteket küldhet otthonmaradt kedvenceinek, vagy távoli üzletfeleinek. Nagyven-

Orth. kóser
házikoszt kihordásra
is nagyon olcsón
KLEIN étrezde. Piac u. 70.

EGY HÓNAPI FOGHÁZ AZ ÁLHADIROKKANTNAK

Csalással vádolva került csütörtökön a debreceni törvényszék elé *Cseke* Mihály sápi napszámos. Cseke, mint százszázalékos hadirokkant kérte a rokkantsági járulékot, de a rokkantsági illetékek felülvizsgálásakor kiderült, hogy a sápi napszámos már a háboru előtt szerezte betegségét. Csalás címén megindult ellene az eljárás és a bíróság egy hónapi fogházra ítélte.

Felhívás a dalosegyesületekhez

Az „Országos Magyar Dalosszövetség" versenyszabályai szerint az országos dalosversenyeket megelőző évben selejtező versenyeket kell rendezni. Az országos verseny 1936. évben lesz, így a selejtező versenyek ez évben bonyolítandók le. A selejtező versenyt június 30-án Nyiregyházán rendezi meg a XI. kerület, miért is a nyiregyházai dalosegyesületek tagjaiból versenybizottságot alakított. A versenyt ez a bizottság bonyolítja le, tehát a versennyel kapcsolatban mindennemű felvilágosítást ettől a bizottságtól szerzendő be. Levelezési cím: dr. Rácz Gyula m. kir. pü. tanácsos, Nyiregyháza, pénzügyi palota.

A versenybizottság már kikézbesítette a meghívókat, amelyben a feltételek közöltettek. Ezúton felhívja azokat a dalegyesületeket, amelyek tévedésből körlevelet nem kaptak, hogy részvételi szándékukat fenti címre jelentsék be, melynek vétele után a körlevelet azonnal meg fogja küldeni a bizottság. A selejtező versenyen résztvehet olyan dalosegyesület is, amely nem tagja a Dalosszövetségnek. Ennek feltétele azonban az, hogy legkésőbb a verseny napján be kell lépnie az „Országos Magyar Dalosszövetségbe", s ennek megtörténtét a versenyéneklés előtt igazolni kell. Az Országos Magyar Dalosszövetség" az újonnan belépő egyesületeknek tagdíjfizetési kedvezményt ad.

Felhívja a versenyrendezőbizottság azokat a dalegyesületeket amelyek nem tagjai az „Országos Magyar Dalosszövetség"-nek, hogy ha részt óhajtanak venni a selejtező versenyen, ebbeli szándékukat május hó 6-ig fenti címre jelentsék be.

A verseny benevezési határidő: 1935. évi május hó 15. napja. Benevezési díj: minden tag után 50 fillér, mely legkésőbb június hó 10-éig küldendő be. A benevezési díj befizetésének az elmulasztása esetén a benevezett dalegyesület a versenyen részt nem vehet, viszont a befizetett benevezési díj viszalépés esetén sem követelhető vissza.

Részletesebb tudnivalók a bizottságtól szerezhetők be.

Nyiregyháza, 1935. évi április hó 30. napján.

Dalostestvéri üdvözlettel:

A selejtező verseny rendezőbizottsága.

A „FÜGGETLEN UJSÁG" HIRDETÉSEI BIZTOS EREDMÉNYT HOZ: HIRDESSEN ÖN IS LAPUNKBAN!!

Alkalmazzuk a német kisebbségvédelem eszközeit

Rugonfalvi Kiss professzor előadása a MANSz kisebbségvédelmi előadásán

A debreceni MANSz előadást rendezett ma a kisebbségi kérdésről a vármegyeháza telt dísztermében, nagy érdeklődő közönség előtt. Az előadást a MANSz központja részéről megjelent özv. Csiky Jánosné és Gramantik Margit meleghangú, lelkes bevezetője nyitotta meg.

Ezután dr. *Rugonfalvi Kiss* István egyetemi professzor tartott előadást a kisebbségi kérdésről. Elmondotta, hogy a civilizáció feladata az, hogy az emberekben élő ősi, állati ösztönöket elhomályosítsa. Ősi, állati ösztönből kifolyólag gyülölik egymást a különböző népfajok. Ezt a gyülöletet a legrégibb idők óta a vallások igyekeztek enyhíteni; erre törekszik az emberpár teremtése és a bábeli nyelvzavar mithossza is. A legtökéletesebb Krisztus tanítása az emberi egyetemesség és testvériség eszményeiről, mely a középkorban meg tudta akadályozni azt, hogy a fajok közötti ösztönös gyülölet történelemformáló erőtt nyerjen, sőt el tudta annyira szintelenníteni azt, hogy hódító népek olvadtak be meghódított népekbe. A magyan történelemben is számtalan példa van arra, hogy a fajiság eszménye mennyire háttérbe szorult. A középkori állam nem a faj, hanem a hit egységében kereste az állam egységét és ez a nézet uralkodó maradt még századokig a reformáció után is. A vallási harcok mind az állam egységének helyreállítását célozták. A hiú törekvés sok áldozata végre gondolkozóba ejtette az embereket. A hideg ész kritikája és a felkeltett kételkedés a hit uralmától az ész uralmához vezetett. Az emberek a világot eszük szerint igyekeztek berendezni. A francia forradalom elterjesztette a szabadság, egyenlőség és testvériség jelszavát. Az állam egységének alapjául a nemzetet tekintették és hirdetni kezdették a nemzetek önrendelkezési jogát.

Ezen az alapon keletkezett a nemzetiségi eszme, mely azt hirdeti, hogy minden népnek joga van arra, hogy sajátos kulturáját kifejlessze és önálló államban éljen. Ez az eszme megbontotta a történelmi államokat, az ősi állati ösztönöket, a gyülöletet plántálta a Krisztusi szeretet helyébe. Hosszas rombolását a világháborúban fejezte be, azonban csak bajt hozott a világra és különösen Európa keleti részére, ahol a népfajok szétszórt elosztása miatt faji alapon álló, u. n. nemzetállamot nem lehet alkotni.

A páriskörüli békék a győzelmi zsákmányt biztosítani akarták, azért a nemzetközi jogot a kisebbségi jog statuálásával gazdagították. Ez a jog azonban csak papiron van meg. A szerződésekben lefektetett jog nagyon gyarlón van fogalmazva és még gyarlóbb a jog biztosítására megalkotott szerződés. Emiatt írtóhadjárat indult meg a kisebbségek ellen és a legszánalmasabb állapotba jutottak a magyar és bolgár kisebbségek.

A távoli revizióért is érdemes küzdeni, de a legelső magyar kötelesség elszakított véreink védelme. A kisebbségi jog gyarlóságait állandóan hangoztatnunk kell és támogatnunk minden olyan törekvést, mely a kisebbségek során enyhit és a mai állapotok megváltoztatását célozza. Ilyen pl. Páneurópa eszméje.

Három gyakorlati, feltétlenül eredményes eszköz áll rendelkezésünkre. Csatlakozni a német hitelvédelem módszereihez és a német kisebbségi politikához, mert a német kisebbségek száma Európában annyi, mint csonka országunk lakóinak számára. A nagyhatalmú, öntudatos német nép eredményeket fog kivivni és ez a magyar kisebbségnek is javára válik.

A magyar nép kulturközösségének és szellemi egységének megóvása.

A vallásos élet fellendülésének támogatása. — Európa azért jutott válságba, mert elvesztette az útat, mikor a hit helyébe az észt helyezte és elszakadt a valláserkölcsi elvektől. A krisztusi hit reneszansza minden nyomorúságunkban enyhülést hoz és begyógyítja a fajok istentelen harca által ütött sebeket is.

Az előadást végig helyesléssel hallgatta a népes közönség.

Szávay Gyula meghalt

Magyarország kulturális és közgazdasági életének régi gárdáját ismét nagy veszteség érte. Meghalt Szávay Gyula, másfél évtizeden át országos hírű kiváló főtitkára a debreceni kamarának, aki jóformán egész férfikorán át, 41 éven keresztül kamarai főtitkár volt: először a győri kamaráé, aztán a debrecenié s végül a budapestié.

Szávay Gyula 1861-ben született Zentán. Tanulmányainak befejezése után tisztviselői pályára lépett, Győrben városi aljegyző és rendőrkapitány, majd vezető titkára lett az ottani kereskedelmi és iparkamarának, melyet ő szervezett meg. Győrből 1902-ben meghívás útján a debreceni kereskedelmi és iparkama vezetőtitkárává lett és másfél évtizedes működésével a vidéki kamarák között első helyre emelte a debrecenit. Debrecenben egyéniségének közvetlen varázsával, surlódásoktól mentessé és a kereskedelmi és ipari élet javára gyümölcsözővé tette a kamara érintkezését a hatóságokkal s az általa megszervezett munkarendszer eredményessé tette és súllyal biróvá a kamara állásfoglalásait a kormányhatóságoknál. Kiváló munkaerő volt és nagy stílusú vezető, aki nagy körültekintéssel és gondossággal válogatta össze munkatársait s példaadó szorgalmával, figyelmes útmutatásaival bölcsen irányította és képezte ki a kamara isztviselőkarát és segítő személyzetét. A kamarai tevékenységnek általa kiépített munkarendje iskola volt az összes kamaráknál. Mint vezető, munkatársait lelkesen tudta ambicionálni és megtanította őket az igazi ügyszeretetre.

Mikor 1917-ben nyugalomba vonult, a kamara közgyűlése fájó érzéssel vette tudomásul távozását és örökös főtitkári címmel tüntette ki. A debreceni kamara vezető állásából való távozása nem jelentett számára pihenést, mert átvette a vezetését a Szent-Király-i Tivadarral, a kamara elnökével együtt életrehívott kamarai közös irodának, ahol ismét több emberre való munkát látott el. 1920-ban a budapesti kamara választotta meg főtitkárává s mint ilyen, nagy sikerrel hajtotta végre a budapesti kamara hivatalának ujjászervezését és nagyvonalú kiépítését. Szolgálatát mindaddig lankadatlan buzgalommal látta el, míg egészsége súlyosan meg nem rendült. 1931-ben nyugalomba vonult s azóa budapesti villájában teljes visszavonultságban élt most bekövetkezett haláláig.

Szávay Gyula hivatott és nagyszerű vezető volt, aki mindig szerette az intézményt és az ügyet, amelyet szolgált. — Azt tartotta, hogy csak akkor várható minden intézménytől eredményes munka, ha anyagilag jól megalapozott. Nagyszerű székházat épitett kezdeményezésével a győri kamarának és kezdeményezte és tető alá juttatta az ország legnagyobb kamarai székházát, a debreceni kamara Deák Ferenc és Werbőczi uccai palotáját, de ugyanigy erősített más intézményt is. Székházat vett a vezetése alatt a Vidéki Hirlapírók Országos Egyesülete is. A gazdasági élet vezető embere a költészetnek is hivatott lantosa volt. Mint tisztviselő, mint költő és mint ember egyaránt általános megbecsülést érdemelt s ezt meg is kapta mindazoktól, akik ismerték egyéniségét, munkásságát. Élete utolsó éveiben nagy csapásokérték. Elvesztette hűséges élettársát, aki több évtizeden át osztotta meg vele munkás életét, majd felesége halála után döbbenetes hirtelenséggel egyetlen fiát, a sokoldalúan nagytehetségű Szávay Zoltánt és elvesztette egész életén át gyöngéd és mély testvéri szeretettel körülvett nővérét. Ezek a csapások mind részes okai voltak annak, hogy Szávay Gyula oly nagyszerű életereje összeroppant.

Munkás életének emléke áldást érdemel és igazán rászolgált arra, hogy pihenése csendes és nyugodt legyen.

— **A hajdúböszörményi református gimnázium 951. számú „Bocskay" cserkészcsapata**, amely a közeljövőben rendezi 10 éves jubileumi ünnepségét, fölkéri volt tagjait, hogy címüket tudassák minél előbb, de legkésőbb május 10-ig a cserkészcsapat jelenlegi parancsnokával: dr. Csiha Antal tanárral (Hajdúböszörmény, Kálvineum).

Csak felnötteknek!
A legszebb, legtökéletesebb, legizgalmasabb filmremekmű:
ÁMOK
Stefan Zweig világhirű novellája
Főszereplők: Marcelle Chantal
Jean Konnel és Inkisinoff,
Ma először az
URANIABAN
Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor

A MAGYAR DIVATCSARNOK-BAN

bonyolódik le egész éven át

milliók vására

A Nemzetközi Vásárra jövőket várja a legszebb magyar áruház 550 alkalmazottja

A Magyar Divatcsarnok végtelen kirakatsora a leghűségesebben tükrözi vissza a női, férfi- és gyermek-divatot, szolgálja az egyén, a család és a köz kulturszükségletét.

A MAGYAR DIVATCSARNOK RÁKÓCZI UT 72—74. SZÁMU ÁRUHÁZ PALOTÁI A KELETI PÁLYAUDVARTÓL 2—3 PERCNYI TÁVOLSÁGRA VANNAK!

A Magyar Divatcsarnok kirakatai **Rákóczi út** 70., 72., 74., 76. számú épületekben, az **Alsóerdősor utca** és a **Szövetség utca** között húzódnak végig.

A Magyar Divatcsarnok **I. számú bejárata** a Rákóczi út 74. számú épületben van, ahol az alagsorban, a földszinten, a félemeleten és az első emeleten van árusítás.

A II. számú bejárat az újonnan átépített és gyönyörű belső panorámát nyujtó Rákóczi út 72. számú épületben van, ahol az árusítás a földszinttől a negyedik emeletig folyik.
Ez épületben **négy felvonó** bonyolítja le az állandóan hullámzó nagy forgalmat.

Öregek és ifjak hitet tettek a Kollégium szellemének ápolására

A Kollégiumi Diákszövetség májusi összejövetele

Szerdán este az Angol Királynő külön termében nagy érdeklődés mellett zajlott le a Kollégiumi Diákszövetségnek ebben az iskolai évben az utolsó öreg diák összejövetele. Különös élénkséget kölcsönzött a diáktalálkozónak az a körülmény, hogy ott az öreg diákokon kívül az e tanévben az alma matertől búcsúzó VIII. gimnáziták és a IV. éves tanítóképzők, továbbá a főiskolai hallgatók is megjelentek.

Vitéz dr. *Bessenyey* Lajos főigazgató, ügyvezető elnök meleg szavakkal és szives szeretettel köszöntötte a kollégiumtól búcsúzó ifjú diákokat, lelkükre kötötte, hogy az iskolai kötelékek megszüntével is lelkesen ápolják az ősi Kollégiumhoz való kapcsolatokat.

Az üdvözlésre *Tamás* Ferenc kollégiumi szénior mondott a Diákszövetségnek az ifjuság nevében köszönetet. Nyilt őszinteséggel vázolta a mai diákság nehéz sorsát és kevés reménnyel biztató jövőjét, azonban elcsüggedést nem ismerve tett hitet az életbe kilépő ifjak nevében, a kollégium hagyományainak ápolására.

A szénior lelkes szavai után a búcsúzó VIII. gimnáziták nevében *Bartha* József, a tanítóképző most távozó évfolyama nevében pedig *Bizó* Gyula a Kollégium és a Diákszövetség iránt el nem muló hálájukat fejezték ki.

Az ifjuság szónokainak beszédére dr. *Veress* István kollégiumi tanítóképző intézeti igazgató válaszolt. Kiemelte a Kollégium jellemképző hatását, óva intette az ifjakat a csüggedés lelki betegségétől és a Diákszövetség nemes céljainak támogatását kötötte lelkükre.

A komoly tárgyak után dr. *Orosz* Árpád kollégiumi öreg diák teremtett vidám hangulatot felolvasásával. Egy, a béke boldog éveiben lefolyt VI. gimnáziumi osztálybeli tanítási órát elevenített fel eredeti feljegyzések alapján derüs színekkel átfüzve. A diákhumor kedélye csillogott ki a diákóra élethü rajzából.

A lelkes hangulatban lefolyt diákösszejövetelt *Csobán* Endre ügyvezető alelnök felszólalása zárta be, aki közölte az öreg diákokkal, hogy az ez évi közgyülés junius 6-án d. u. 6 órakor a Kollégium oratóriumában lesz s a közgyülést Kemény János vendéglőjében szokás szerint diákvacsora követi, ezért kívánatosnak tartja, ha az esedékes érettségi találkozók e napra tétetnének. Végezetül a hátralékos tagsági díjak befizetésének szorgalmazásában való buzgólkodásra hivta fel a jelenlevőket.

A diákösszejövetelen jelen voltak közül a következők neveit sikerült feljegyeznünk:

Dr. Benkő Géza vármegyei főügyész, dr. Bertók Lajos könyvkereskedő, vitéz dr. Bessenyey Lajos főigazgató, a ref. kollégiumi gimnázium igazgatója, dr, Budaházy-Bruckner Ernő ny. máv. egészségügyi főtanácsos, ifj. dr. Budaházy-Bruckner Ernő tb. aljegyző, Czirjék Ferenc ny. kir. gazdasági felügyelő, Csáky János ny. közvágóhídi igazgató, vitéz Csánky Adorján polgári iskolai igazgató, dr. Cskesz Sándor egyetemi ny. r. tanár, Csire János máv. intéző, Csobán Endre városi főlevéltáros, Csorba András tanár, Debreczeny Jenő ny. világítási vállalati igazgató, Fekete Mátyás igazgató, dr. Görgey Márton vm. főorvos, dr. Grigássy László kir. törvényszéki bíró, Győry Lajos fogászmester, dr. Haydu László máv. felügyelő, Jakucs István tanár, Komlóssy Pál ny. m. kir. rendőrfőtanácsos, Kornya Sándor tanár, dr. Korpássy D. László tisztiorvos, Kultsár Imre ny. irodaigazgató, Messter István ny. máv. főfelügyelő, Molnár János tanító, Molnár József városi tisztviselő, Mocsáry László igazgató, Nagy Ferenc tanár, dr. Nagy János tb. főügyész, Nagy Lajos ny. városi irodaigazgató, H Nagy Lajos igazgató, Ormós Lajos igazgató, dr. Orosz Árpád tb. tanácsnok, dr. Orosz István tb. aljegyző, dr. Pauchly Géza főorvos, dr. Radetzky László tb. aljegyző, dr. Radó Endre fogorvos, dr. Rácz Lajos bizt. intézeti igazgató, dr. Sáfár László kir. törvényszéki bíró, Sieghardt László tanár, H. Sinay Gyula ny. közkórházi ellenőr, ifj. H. Sinay Gyula tanító, dr. Somogyi Zoltán szemészfőorvos, dr. Soós Jenő szám vizsgáló, Szabó József ny. postafőnök, dr. Szabó Márton tanár, vitéz dr. Szabó Sándor Hangya igazgató Szathmári Ákos tanár, Szendy István igazgaó, dr. Szeremley Béla tanár dr. Székely Simon tanár, Varga Endre számvevő, Vasady Lajos ny. kir. tan felügyelő, Vass András ipariskola tanár, vitéz Váry Sándor testnevelés tanár, dr. Vekerdy Béla tanár, dr Veress Béla tanár, dr. Veress István tanítóképző intézeti igazgató, dr. Zoltay Lajoc ny. muzeumigazgató.

Ma nyilik meg Budapesten a Nemzetközi Vásár

(Budapesti tudósítónktól)

Pénteken délelőtt 10 órakor megnyilnak a Budapesti Nemzetközi Vásár kapui, hogy aztán 11 napon át egy egész világ gyönyörködhessen abban, amit magyar tehetség, magyar tudás és magyar akarat alkotott: — a magyar ipar csodálatos termékeiben. Akik a megnyitásra kész vásárt már láttuk, elbüvölve állottunk a megmérhetetlen kincsek közepette s önkénytelenül fakadt fel bennünk a kiáltás, hogy

ezt a kiállítást mindenkinek meg kell néznie.

Meg kell, meg muszáj nézni ezt a kiállítást annak is, aki már az előbbieket látta és még inkább annak, aki most látja majd először. Mert ez a vásár, amely most 30-ik évét jubilálja, nem csupán a magyar ipar szemkápráztató eredményeivel ismerteti meg látogatóit, de rengeteg, máshol meg nem szerezhető tanulságot, máskor semmi pénzért meg nem szerezhető szórakozásokat nyujt; elfelejteti a szemlélővel a gazdasági gondokat s mindenkit megnyugtat, országvilág előtt bebizonyítja, hogy annak az országnak, amelynek ilyen ipara és kereskedelme van, nem kell, nem szabad félnie a jövőtől.

Csodálatos, fantasztikus az a bőség és a gazdagság, szemkápráztató az a szépség és teljesség, amellyel ez a kiállítás kérkedik. Az óriás-területen minden ötlépésnyire más és másfajta kényelmes út, sima járda: — a magyar útépítő ipar remek mintaútjai. — Egy családi mintaház, amely nemcsak azt mutatja, hogy milyen pompás otthont építtethetünk olcsó pénzből, de azt is szemlélteti, hogy Magyarország hányféle- és milyen építkezési anyagokkal rendelkezik. — Arrébb a gyermekeket lehet egy miniatür játékvásáron „megőrzésre" átadni hires Lakner bácsinak, aki védenceivel napestig külön „vásárosdit" játszik, mesékkel is szórakoztatják, ott vannak a népszerű ujdonságárusok és vásárosok. — Az új sportarénában bemutatják az összes sportcikkek használati módját s esténként komoly atlétikai, box- és birkozóversenyeket rendeznek. — A magyar csárdában szabad tüzön rotyog a bográcsos halpaprikás és roston sül az inycsiklandó illatú flekken. — Hosszú épületsorokat kapott az olcsó kóstolókat árusító világhirű magyar élelmiszeripar, a magyar bor, a magyar sör. Ott van a rádió studiója, amelyből bárki rádióüzeneteket küldhet otthonmaradt kedvenceinek, vagy távoli üzletfeleinek. Nagyven-

déglő a legkitünőbb konyhával, kávéház, mindenfelé az utakon padok, borbélyműhely, ruhatár,

És mindez csak keret. Az iparcikkek hatalmas pavillonokban kaptak helyet. Három óriás csarnokot tölt meg a büszke magyar textilipar, valóságos labirintus az a csarnok, amelyben a hölgyek találják meg mindazt, ami a szívük vágya, amire csak szükségük lehet. A magyar városok külön pavillonban vonultatják fel értékeiket. A repülőgépipar elképesztő ujdonságokat vonultatott fel a maga házában. Az idegen nemzetek egész sora hozta el és állította ki a maga különlegességeit. Az Iparcsarnokban a nagy, nehéz gépek dübörögnek szakadatlanul s itt van a világirű magyar bútoripar minden remek alkotása is.

Nem győzi a szem átlátni, az agy felfogni, a kéz leírni a sok-sok csodát. El kell menni, meg kell nézni a ma megnyiló vásárt, Magyarország iparának és kereskedelmének ezt a világhirű parádéját.

Aki eddig ezer táncot kreált

Beszélgetés Utassy Gizivel, aki társszerzője minden operettnek. — A tánciskolában, ahol minden nap tucatszámra születnek meg a karrierek. — Aki először táncolt a acariókát. Társaságbeli hölgyek a brettlin.

Budapest, 1935 husvét. Budapesten, színházi és társadalmi körökben egyaránt legnépszerübb asszony Utassy Gizi, a Csokonai-színház volt táncmesternője. Eszményien karcsú nő, csupa ideg, a kisujjától a haja száláig minden testrésze állandóan mozog, tánciskolájában reggeltől estig fekete atlasz pyjamában tanít. Ebbe a tánciskolába roppant érdekes publikum jár. Találnatunk itt három éves gyerekeket a nörszükkel, arisztokrata hölgyeket, közöttük olyanokat is, akik fekete bársonyból készült álarcban jönnek el hozzá, hogy ne tudja meg róluk senki, mi a nevük, idejárnak a szinpadok müvészei, az operettsztárok éppenúgy, mint a drámák hősnői, kacagó csoportban a görlök, akiknek néha meg kell várniok, amíg Góthné Kertész Ella, Bársony Rózsi, Fejes Teri, Bajor Gizi, Törzs Jenő, Alpár Gitta, vagy Honthy Hanna órái véget érnek.

Utassy Gizi tánctanárnő, de a szónak nem abban az értelmében, ahogyan mi Saphir bácsit, vagy Róka Pált elképzeltük. Gizi nemcsak tanítja, hanem komponálja is a táncot, szakasztott úgy, mint Lehár Ferenc, vagy Kálmán Imre a muzsikát. — Eddig ezernél több táncot kreált és ujabban külföldre az operetteknek nemcsak a szövegkönyvét és a kottáit exportálják, hanem Utassy Gizi koreografiáját is. Fehér papirosra kövön huzzák le a rajzait és Londonban és Párisban, Berlinben meg Hollywoodban idegen tánctanárok tanítják meg a sztárokat és a görlöket arra, amiket Utassy Gizi Pesten kifundált.

Színházi körökben tucatszámra tudnak operettekről, amiket a biztos bukástól csak ennek a ritka tehetségü asszonynak a táncötletei mentettek meg.

Nehezen lehet beszélni vele.

Egész nap el van foglalva.

Amikor végre egy pár percet szakít magának, akkor is úgy folyik le az interju, hogy én kérdezek, Utassy Gizi pedig táncol. Folyton jár a lába. Én azt hiszem, hogy amikor alszik akkor is letáncolja magáról takarót.

— Ugyanazt a táncot — mondja — kétszer nem tanítom be soha. Minden muzsikához más tánc illik. A táncnak is megvan a maga karaktere. A táncban is van dráma, humor, ötlet, szellemesség, szenvedély, erotika és mindezt nagyszerüen ki lehet hozni.

— Legnagyobb sikeremet talán a carlocaval értem el. Elmentem egyszer egy moziba, ahol Dolores del Rio játszotta a film főszeerpét. — A filmben volt egy dalbetét, ennek volt Carioca a neve. Erre a muzsikára csináltam én meg a táncot. — Annyira népszerű lett, hogy a párisi kongresszuson elfogadták. Ámde nem ismerte senki. Nekem kellett rá megtanítanom a tánctanárokat. Ez a táncom teremtette meg azt a figurát, aminek lényege, hogy a forduló párok egymásnak hátat fordítva a fejüket összeérintik. Pesten először Fejes Teri és Latabár Kálmán táncolták a Cariocát.

— A görlökkel és a boyokkal foglalkozom legszivesebben. A görlök ma már intelligens, müvelt nők, a görlanyag sokkal, de sokkal jobb, mint volt, könnyen tanulnak. Érdekeset lehet produkálni. Néha reggel kilenctől este hétig foglalkozom velük. A táncoknak, amiket kreálok, nincsen nevük. Vannak: lépcsőtáncok, a görlök felfelé vagy lefelé táncolnak a lépcsőn, másutt dobálják egymást, persze ritmusra, minden táncban legnagyobb fontossága az akrobatikának van. Rengeteg sok uriasszony tanul ma táncolni. Nemcsak passzióból. A gazdasági viszonyok olyanok, hogy ma mindenkinek dolgozni kell. Ma biztos kenyér: hivatásos táncosnőnek lenni. Rengeteg olyan asszony táncol idehaza és külföldön is lokalokban, akik nálam tanultak. Pesten egyedül kávéházakban és éttermekben 40 dizőz énekel. Ezeknek egy része társaságbeli hölgy. Ahhoz, hogy valaki dizőz lehessen, nemcsak énekelni kell tudni, hanem táncolni is. Ezeket mind én tanítottam be.

— Azelőtt pas de quattret és bosztont tanultak a hölgyek, ma megtanulják a spárgázást, a steppelést, ma saltókat ugranak és bukfencet vetnek, ma megtanulnak hidban állni. Az akrobatika nélkül nincsen tánctanítás. Senkisem jár azért tánciskolába, hogy tangót tanuljon, vagy angolkeringőt, hanem azért jönnek el hozzánk, hogy az exotikumokat elsajáttisák. A méltóságos asszonyok autón érkeznek és órákig tótágast állanak.

— Az előbb távozott innen egy hires fővárosi operatörtanár bronzbajú hitvese ,aki hivatásos táncosnőnek készül. Tanítok egy ismert hölgyet, aki titokban filmszinésznő szeretne lenni és nálam készül elő a pályájára. Igen tehetséges. Biztos, hogy lesz sikere...

*

Az elhuzott függönyön egy pillantást vetek a terembe.

Mintha egy hollywoodi szépségversenyre készülődnének itt.

Szebbnél szebb lányok állnak tótágast rövid kis shortnadrágban és tülbluzban. A másik szobában talán 20 görl strandfürdőtrikóban táncol. Zene nélkül.

Istenem, hol van az a tánc attól, amit békeidőben lejtettek a redoute fényes parkettjén. Amikor boldog volt az az arszlán, aki beírhatta nevét a bájos ideál selyemzsinóron függő illatos és rózsaszín táncrendjébe.

Ma tótágast állnak a hölgyek az Utassy Gizi tánciskolájában.

... Tótágast...

Akár csak az egész világ.

Egyházi élet

D. Alph. Koechlin bázeli református egyházi elnök, a KIE nemzetközi ü. v. elnöke Debrecent tanulmányozta a csütörtöki napon. Megfordult kíséretével a Déri-muzeumban, megtekintette a Nagytemplomot, egyetemet és a város egyéb nevezetességeit, több látogatást tett és délután tovább folytatta európai útját Debrecenből Kodozsvárra uazott, hogy közeli helyzetképet nyerjen a Magyarországi KIE-nek megfelelő szövetkezéséről, az IKE-ről. Azonfölül Erdély és Romániának néhány városának IKE-szerve keretében előadást is fog tartani.

*

Mezey Béla ref. vallásoktató lelkész 14 év óta végez Debrecenben lelkipásztori tevékenységet. Ezalatt az idő alatt főleg a debreceni református fiatalság szivét nyerte meg, mint a leventeistentiszteletek vezetője és mint kerületi cserkészvezető. Ez a 15 éves lelkipásztori tevékenységet ünnepelte meg bensőséges környezetben a Mester uccai egyházrész, amikor legutóbbi bibliaköre keretében *Szeremley* Béla tanár üdvözölte a népszerű lelkészt másfélévtizedes, áldásos debreceni lelkipásztorsága alkalmából.

A csodák csodája a

CSODABÁR

izgalmas eredeti mese

Játszák:

Al Jolson, Kay Francis, Ricardo Cortez, Dick Powell.

Vigszinház: d. u. 5, 7 és 9 órakor.

Első előadás mérsékelt helyárakkal.

GAZDASÁGI AKADÉMIÁT végzett és kereskedelmi iskolai érettségivel rendelkező ifjak, kik anyagbeszerzésben és irodai munkákban több évi gyakorlattal rendelkeznek, adják be pályázatukat

MÁNDY URADALOM Nyirbátor címre. Az állás azonnal elfoglalható.

Karácsony Sándor dr., a kiváló modern magyar pedagógus ma, pénteken délután 6 órai kezdettel bibliakört fog vezetni a magyar evangéliumi keresztyén diákok Pro Christo Szövetségében (Központi egyetem). Érdeklődőket szivesen látnak.

*

A debreceni református tanitók segélyegyesülete május 5-én, vasárnap délután 5 órakor a Kistemplomban templomi ünnepélyt rendez alábbi műsorral: 1—2. Fennálló ének. Közének. 3. Bibliát olvas és imádkozik dr. Kiss Antal s. lelkész. 4. 32. dícséret. 5. Prédikál: dr. Ilyés Endre vallástanár. 6. CXVII. Zsolt. Hopkins. Énekli a Ref. Tanítók Vegyeskara *Szabó* Emil tanár vezetésével. 7. Verecini—Corti: „Largo". Hegedűn előadja: *Szathmáry* Endre akad. növendék, orgonán kíséri *Szabó* Emil. 8. Szaval *Benyhe* Imre ref. tanító. 9. Orgonaszólózik: *Zsadon* Antal kisvárdai kántor. 10. Kreutzer: Az Urnak napja... Előadja a vegyeskar. 11. Imádkozik: vitéz *Huszár* Endre tábori alesperes. 12. Záróének: CXXXIV. zsoltár. — Adományokat a tanítói árvákat, özvegyeket gyámolító egyesület köszönettel fogad.

*

Dr. Farkas Ignác, a Csapó uccai egyházrészben szolgáló segédlelkész ma délután hat órai kezdettel a Kálvintér 5. sz. gyülekezeti otthonban előadást tart a nagy imádkozó Szikszay Györgyről, kinek „Keresztyén Tanítások" című könyve az egész magyarországi gyülekezetekben levő családoknál mai is áldásosan van használatban. Belépődíj nincs. Mindenkit szeretettel hív a Kálvinisták Templomegyesületének vezetősége.

*

Jólsikerült vallás ünnepélyt rendezett az ispotályi ref. egyházrész a tégláskerti népiskolában, tegnap, csütörtökön délután. Az ünnepély előadója *Kulcsár* Dezső segédlelkész volt.

*

Az Evangélikus Női Filléregylet május 9-én a Csokonai-színházban tartandó „Meseopera" című előadására serényen folynak az előkészületek. Jegyek elővételben kaphatók Elefánthy József egyházi karnagynál.

Anyakönyvi hirek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 2-án, csütörtökön a következő bejelentések történtek:

Születések: Haydn fm., fiu Balázs, Hoffmann Lajos jegyző, leány Hedvig; Jager József fm., leány Ilona; Balló Károly fényező s., leány Eszter; Bende Gábor p. ü. tisztv., leány Ibolya; Füle János kocsis, fm. Sándor; Zeisler Jenő m. tisztv., leány Ágnes; Szatmári István kárpitos, fiu István; Szőke Imre napsz., leány Irén.

Eljegyzések: Szöllősi István m. tisztv.—Dávid Heléna; Vég Lajos napszámos—Nagy Emilia; Balogh Gyula asztalos s.—Sz. Szabó Róza; Béres Gábor ács—Tömöri Zsuzsa; Csongrádi János napszámos—Sütő Katalin; Nagy József lakatos—Kiss Katalin.

Halálozások: Volka Sásdor ref., 21 éves, Vigkedvű Mihály u. 42. Weisz Irén izr., 2 éves, Pesti u. 4., Jónás Ignácné ref., 36 éves, Nyirlugos

VITÉZZÉ AVATTÁK BODROGHKÖZY ZOLTÁNT

A Vitézi Rend Bodroghközy Zoltán dr. min. osztálytanácsosnak, a miniszterelnökség sajtóelőadójának a vitézi címet adományozta. Badroghközy szerdán —tette le a vitézi esküt Lázár tábornok, budapesti vitézi törzskapitány kezébe.

HALBROHR ADOLFNÉ DOHÁNYJÖVEDÉKI KIHÁGÁSBA KEVEREDETT

Dohányjövedéki kihágással vádolva került csütörtökön a debreceni törvényszék elé özvegy *Halbrohr* Adolfné, akinek Józsa mellett van birtoka. A vád szerint özvegy Halbrohrné, akinek a kincstár 29 hold és 800 négyszögöl földet engedélyezett bevetni dohánnyal, túlhaladta az engedélyezett területet és 485 négyszögöllel nagyobb földterületet vetett be dohánnyal.

A tárgyaláson özvegy Halbrohr Adolfné előadta, hogy neki sem volt tudomása arról, hogy birtokán engedélyezettnél nagyobb földterületet vetettek be dohánnyal, de amikor közölték vele az esetet, a 485 öl földet rögtön fölszántatta.

A bíróság dohányjövedéki kihágásért 111 pengő és 50 fillér pénzbüntetésre ítélte özvegy Halbrohr Adolfnét, aki fellebbezést jelentett be az ítélőtáblához.

DRÁGA LETT A KÖLCSÖNHEGEDŰVEL VALÓ MULATOZÁS

Sándor Lajos asztalossegéd tavaly ősszel egy ismerősénél tartózkodott s vídám hangulatban töltötték együtt az időt. Csupán a zene hiányzott, de hogy ezen is segítsen, Sándor Lajos felkereste egy ismerősét, *Orosz* Imre szobafestőt és kölcsönkérte a hegedűjét. A hegedűt meg is kapta, de amikor visszament ismerőséhez, a mulatság hevében a hegedű eltörött. Orosz aztán hiába kérte a hegedűt, Sándor nem szolgáltatta vissza. Sikkasztás címén indult meg az eljárás az asztalossegéd ellen, akiről kiderült, hogy vagyon elleni bűncselekményekért már többször volt büntetve. A tárgyaláson Sándor ugyan tagadta a bűnösségét, de a bíróság három hónapi fogházra ítélte a mulatós asztalossegédet.

KÉT FŐISKOLA ÉNEKKARÁNAK HANGVERSENYE

A sárospataki főiskola ősi énekkara látogatja meg a Tiszántúl fővárosát, ahol a 200 esztendős Kántussal rendezik meg nagyszabású hangversenyüket május hó 4-én, szombaton délután 6 órai kezdettel a Bika dísztermében. A két ősi intézmény e nevezetes szereplése valóban nagy érdeklődést keltett, amelyet a nivós műsor mégcsak fokoz.

A Kántus ez alkalomra tanulta meg Kodály Zoltán Karádi nótáit, amely Szigethy Gyula praeses vezetésével a Kántus nagyszerű felkészültségét igazolja. A bemutatkozó Szenczi Molnár Zenekar és Vegyeskar, amely Debrecen legnagyobb vegyeskara, Bach Cantateját (No. 1.) adja elő ez alkalommal. — Ugyszintén nagy érdeklődést keltett a hires Debreceni Trió szereplése és Höchtl Margit, a kiváló zongoraművésznő zongoraszámai.

A vidéki énekkarok közül többen felkeresték a Kántus vezetőségét, hogy a hangversenyre tömeges részvételüket bejelentsék.

Vásároljon hirdetőinknél.

Gömbös miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a nyílt választásért Eckhardtnak osztoznia kell övele a felelősségben

A kormány szimpátiát érzett a független kisgazdapárt iránt - A képviselő úr a mi listánkon volt Miskolcon - mondta a miniszterelnök Eckhardtnak

Budapest, május 2. A Ház mai ülését félöt előtt 5 perccel nyitotta meg Sztranyavszky Sándor elnök. Javasolta a Háznak, hogy Almássy László volt házelnök részére az 1935—36. költségvetési évtől kezdődőleg miniszteri nyugdíjat, elhalálozása esetén pedig feleségének ennek az összegnek felét folyósítsák. A többség elfogadta a javaslatot.

Ezután Eckhardt Tibor kapott napirend előtti felszólalásra engedélyt. Eckhardt felolvasta a független kisgazdapárt deklarációját, amely többek között ezeket mondja:

A magyar nemzet felemelkedésének legfőbb akadálya az a balkáni rendszerű választási törvény és gyakorlat, amely valósággal belső Trianon gyanánt nehezedik nemzetünkre.

Ezt a katasztrófát elmélyítette a most lefolyó választás, amelynek részletes adatait a független kisgazdapárt nyilvánosságra fogja hozni. A párt megállapítja, hogy az ország számos része a választások tartamára törvényen kivüli állapotba helyeztetett.

Sztranyavszky elnök figyelmeztetette Eckhardtot, hogy nem áll az ország érdekében ilyen színben feltüntetni az országot s ezért kéri, hogy tartózkodjék az ilyen beállítástól.

Eckhardt Tibor: Az állami és helyhatósági igazgatás legtöbb ágazata s a karhatalom a kormánypárt politikájának egyoldalú eszközévé alacsonyította le.

Sztranyavszky elnök ismételten figyelmeztette s kérte a szónokot, hogy tartózkodjék ilyen beállítástól.

Eckhardt Tibor: A független kisgazdapárt tiltakozik a most lefolyt választási eljárás ellen és sajnálattal állapítja meg, hogy a választópolgárság üldözése a választás után sem szünt meg. A súlyos csorbáért, amelyet országunk törvényes rendje s jó hírneve ilyen módon szenvedett, a felelősség elsősorban a miniszterelnök urat terheli. A miniszterelnök az ország színe előtt a szabad választások tekintetében tett ígéretét megszegte.

Gömbös miniszterelnök: Betartottam.

Eckhardt Tibor: Végül a deklarációban a független kisgazdapárt nyilt harcot hirdet az egypártrendszer ellen, majd a reformok során legelsőnek a titkos és becsületes továbbá a gazdasági és erkölcsi meglasztójog azonnali megteremtését, ujhodást hozó reformokat sürgeti.

A deklaráció felolvasása közben igen sokszor megismétlődött a kormánypárt részéről a közbeszólás és tiltakozás.

Kozma Miklós belügyminiszter: Az a beállítás, amelyben Eckhardt a választásokról megemlékezett, alkalmas arra, hogy az egész országot rossz színben tüntesse fel a külföld előtt. Az elmult parlamenti időszak alatt kialakult a Ház minden oldalán az a vélemény, hogy más választójogra van szükség. A kormány politikai kényszerhelyzetben feloszlatta a Házat és

ezt minden képviselőnek joga van kritizálni, de legkevésbbé Eckhardt Tibornak, aki azon a véleményen volt, hogy ennek a választótörvénynek alapján kell választani (Nagy taps és helyeslés a kormánypárton.)

Politikai kényszerhelyzetből kifolyólag tehát utoljára ennek a választójogi törvénynek az alapján történt meg a választás. Voltak igenis kerületek, mégpedig nagy többségben, ahol egyetlen egy panasz sem volt, de voltak panaszok mindenütt ott, ahol a közigazgatás a demagógia révén a legnehezebb helyzetbe került. Történhetnek hibák — folytatja a miniszter —, mint ahogy történnek minden emberi intézménynél, de ezeket a hibákat igyekszünk megszüntetni. Ahol pedig súlyos hibák fordultak elő, ott meg is fogjuk ezt torolni. A világ és a nyilvánosság előtt pártszempontból úgy beállítani az országot...

Eckhardt: Tiltakozom ez ellen, nem az országot, nincs joga ferdíteni!

Kozma Miklós: ...mintha ennek az országnak ez a háromnegyed része, amely emögött a 170 főből álló többség mögött áll, csupa brigantiból állana, nem lehet.

Gömbös miniszterelnök csodálkozásának adott kifejezést, hogy a független kisgazdapárt deklarációt terjesztett elő és panaszt emelt a választások tisztasága ellen.

Köztudomású dolog, hogy van párt, amellyel a kormány szimpátiát érzett s ez éppen a független kisgazdapárt. A független kisgazdapárt vezére a választások alatt többször említette, hogy teljesen meg van elégedve azokkal a módszerekkel, amelyekkel a választást lefolytatták. (Eckhardt Tibor: Meddig?)

A kisgazdapártban urrá lett elégedetlenséget azzal tudja magyarázni, hogy több mandátumra számítottak, mint amennyit kaptak. A választások tisztasága ügyében tett ígéretét 100%-ig betartotta.

Azért, hogy a helyzet úgy alakult, hogy nyilt szavazás mellett kellett választani, a felelősségben osztozik Eckhardt Tiborral, mert Eckhardt is helyeselte a választást eszerint a módszer szerint. (Eckhardt: A módszert nem, ez tévedés!

A választási visszaélésekre vonatkozólag az a véleménye, hogy van választási visszaélés és ez bizonyítható, megvannak a fórumok, amelyek minden pártpolitikától mentesen ítélkeznek ezekben a kérdésekben.

Ezután Eckhardt Tibor személyes megtámadtatás címén szólalt fel. Visszautasította a belügyminisztternek azt a vádját, mintha a független kisgazdapárt deklarációjában olyan színben állította volna be az országot, amely beállítás az ország jó hírnevét külföldön veszélyezteti. A kisgazdapárt nem kért a miniszterelnöktől mandátumokat s semegyebet, csak tiszta választást.

Gömbös miniszterelnök: A képviselő úr a mi listánkon volt Miskolcon, együtt voltunk. Ennél korrektebb eljárást nem lehet elképzelni.

A Ház ezután megválasztotta a 3 új jegyzőt, valamint a bizottságok tagjait. Jegyzővé megválasztották Huszár Mihályt, Szeder Jánost és Vásárhelyi Sándort.

A Ház legközelebbi ülését holnap délután 4 órakor tartja s azon a gazdasági bizottságnak a Ház költségvetésére vonatkozó jelentése kerül bemutatásra. Az ülés háromnegyed 7 órakor ért véget.

A Nyíriség lakossága 1930-ban

A Tisza István Tudományos Társaság III. (mathematika-természettudományi) szakosztálya május 3-án, pénteken délután fél 6 órakor tartja 4. rendes ülését.

Dr. Dávid Lajos egyetemi ny. r. tanár, r. tag bemutatja „Gyakorlati differenciálgeometria" c. munkájának az I. kötetét. Ismerteti azokat a nézőpontokat, amelyek e — már címe szerint is újszerű — munka megírásánál irányították. E nézőpontok: a természettudományi és a technikai alkalmazások. Természetesen a könnyű megérthetőség didaktikai jelentősége is érvényre jut, mivel a munka elsősorban gyakorlati embereknek (természetvizsgálóknak, mérnököknek) készült.

Dr. Márton Béla egyetemi c. ny. rk. tanár, r. tag „A Nyirség lakossága 1930-ban" című előadásában azokkal a változásokkal foglalkozik, amelyek a Nyirség lakosságának fejlődésében 1920 óta mutatkoznak. Az előadó vizsgálta, hogy miként növekedett a lakosok száma a különböző talajú községekben és milyen hatással vannak a birtokviszonyok a szaporodásra. Kimutatja a nemek, életkorok és vallásfelekezetek megoszlásában beállt változásokat, keresi a népsűrűség és a birtoktípusok között fennálló összefüggéseket. Végül a Nyirség feltűnő nagyszámú írni-olvasni nem tudó lakosainak megoszlását hasonlítja össze a tanyákon élő lakosság megoszlásával. Kutatásának eredményeit Márton professzor érdekes térképekben mutataja be.

Vendégeket szívesen lát az elnökség.

Aki eddig ezer táncot kreált

Beszélgetés Utassy Gizivel, aki társszerzője minden operettnek. — A tánciskolában, ahol minden nap tucatszámra születnek meg a karrierek. — Aki először táncolt a acariókát. Társaságbeli hölgyek a brettlin.

Budapest, 1935 husvét.

Budapesten, színházi és társadalmi körökben egyaránt legnépszerübb asszony Utassy Gizi, a Csokonai-színház volt táncmesternője. Eszményien karcsú nő, csupa ideg, a kisujjától a haja száláig minden testrésze állandóan mozog, tánciskolájában reggeltől estig fekete atlasz pyjamában tanít. Ebbe a tánciskolába roppant érdekes publikum jár. Találnatunk itt három éves gyerekeket a nörszükkel, arisztokrata hölgyeket, közöttük olyanokat is, akik fekete bársonyból készült álarcban jönnek el hozzá, hogy ne tudja meg róluk senki, mi a nevük, idejárnak a színpadok művészei, az operettsztárok éppenúgy, mint a drámák hősnői, kacagó csoportban a görlök, akiknek néha meg kell várniok, amíg Góthné Kertész Ella, Bársony Rózsi, Fejes Teri, Bajor Gizi, Törzs Jenő, Alpár Gitta, vagy Honthy Hanna órái véget érnek.

Utassy Gizi tánctanárnő, de a szónak nem abban az értelmében, ahogyan mi Saphir bácsit, vagy Róka Pált elképzeltük. Gizi nemcsak tanítja, hanem komponálja is a táncot, szakasztott úgy, mint Lehár Ferenc, vagy Kálmán Imre a muzsikát. — Eddig ezernél több táncot kreált és ujabban külföldre az operetteknek nemcsak a szövegkönyvét és a kottáit exportálják, hanem Utassy Gizi koreografiáját is. Fehér papirosra kövön huzzák le a rajzait és Londonban és Párisban, Berlinben meg Hollywoodban idegen tánctanárok tanítják meg a sztárokat és a görlöket arra, amiket Utassy Gizi Pesten kifundált.

Színházi körökben tucatszámra tudnak operettekről, amiket a biztos bukástól csak ennek a ritka tehetségü asszonynak a táncötletei mentettek meg.

Nehezen lehet beszélni vele.

Egész nap el van foglalva.

Amikor végre egy pár percet szakít magának, akkor is úgy folyik le az interju, hogy én kérdezek, Utassy Gizi pedig táncol. Folyton jár a lába. Én azt hiszem, hogy amikor alszik akko r is letáncolja magáról takarót.

— Ugyanazt a táncot — mondja — kétszer nem tanítom be soha. Minden muzsikához más tánc illik. A táncnak is megvan a maga karaktere. A táncban is van dráma, humor, ötlet, szellemesség, szenvedély, erotika és mindezt nagyszerüen ki lehet hozni.

— Legnagyobb sikeremet talán a cariocaval értem el. Elmentem egyszer egy moziba, ahol Dolores del Rio játszotta a film főszeerpét. — A filmben volt egy dalbetét, ennek volt Carioca a neve. Erre a muzsikára csináltam én meg a táncot. — Annyira népszerü lett, hogy a párisi kongresszuson elfogadták. Ámde nem ismerte senki. Nekem kellett rá megtanítanom a tánctanárokat. Ez a táncom teremtette meg azt a figurát, aminek lényege, hogy a forduló párok egymásnak hátat fordítva a fejüket összeérintik. Pesten először Fejes Teri és Latabár Kálmán táncolták a Cariocát.

— A görlökkel és a boyokkal foglalkozom legszivesebben. A görlök ma már intelligens, müvelt nők, a görlanyag sokkal, de sokkal jobb, mint volt, könnyen tanulnak. Érdekeset lehet produkálni. Néha reggel kilenctől este hétig foglalkozom velük. A táncoknak, amiket kreálok, nincsen nevük. Vannak: lépcsőtáncok, a görlök felfelé vagy lefelé táncolnak a lépcsőn, másutt dobálják egymást, persze ritmusra, minden táncban legnagyobb fontossága az akrobatikának van. Rengeteg sok uriasszony tanul ma táncolni. Nemcsak passzióból. A gazdasági viszonyok olyanok, hogy ma mindenkinek dolgozni kell. Ma biztos kenyér: hivatásos táncosnőnek lenni. Rengeteg olyan asszony táncol idehaza és külföldön is lokalokban, akik nálam tanultak. Pesten egyedül kávéházakban és éttermekben 40 dizőz énekel. Ezeknek egy része társaságbeli hölgy. Ahhoz, hogy valaki dizőz lehessen, nemcsak énekelni kell tudni, hanem táncolni is. Ezeket mind én tanítottam be.

— Azelőtt pas de quattret és bosztont tanultak a hölgyek, ma megtanulják a spárgázást, a steppelést, ma saltókat ugranak és bukfencet vetnek, ma megtanulnak hidban állni. Az akrobatika nélkül nincsen tánctanítás. Senkisem jár azért tánciskolába, hogy tangót tanuljon, vagy angolkeringőt, hanem azért jönnek el hozzánk, hogy az exotikumokat elsajáttisák. A méltóságos asszonyok autón érkeznek és órákig tótágast állanak.

— Az előbb távozott innen egy hires fővárosi operatörtanár bronzbajú hitvese ,aki hivatásos táncosnőnek készül. Tanítok egy ismert hölgyet, aki titokban filmszinésznő szeretne lenni és nálam készül elő a pályájára. Igen tehetséges. Biztos, hogy lesz sikere...

*

Az elhuzott függönyön egy pillantást vetek a terembe.

Mintha egy hollywoodi szépségversenyre készülődnének itt.

Szebbnél szebb lányok állnak tótágast rövid kis shortnadrágban és tülbluzban. A másik szobában talán 20 görl strandfürdőtrikóban táncol. Zene nélkül.

Istenem, hol van az a tánc attól, amit békeidőben lejtettek a redoute fényes parkettjén. Amikor boldog volt az az arszlán, aki beírhatta nevét a bájos ideál selyemzsinóron függő illatos és rózsaszín táncrendjébe.

Ma tótágast állnak a hölgyek az Utassy Gizi tánciskolájában.

... Tótágast...

Akár csak az egész világ.

Egyházi élet

D. Alph. Koechlin bázeli református egyházi elnök, a KIE nemzetközi ü. v. elnöke Debrecent tanulmányozta a csütörtöki napon. Megfordult kíséretével a Déri-muzeumban, megtekintette a Nagytemplomot, egyetemet és a város egyéb nevezetességeit, több látogatást tett és délután tovább folytatta európai útját Debrecenből Kodozsvárra uazott, hogy közeli helyzetképet nyerjen a Magyarországi KIE-nek megfelelő szövetkezéséről, az IKE-ről. Azonfölül Erdély és Romániai néhány városának IKE-szerve keretében előadást is fog tartani.

*

Mezey Béla ref. vallásoktató lelkész 14 év óta végez Debrecenben lelkipásztori tevékenységet. Ezalatt az idő alatt főleg a debreceni református fiatalság szivét nyerte meg, mint a leventeistentiszteletek vezetője és mint kerületi cserkészvezető. Ezt a 15 éves lelkipásztori tevékenységet ünnepelte meg bensőséges környezetben a Mester uccai egyházrész, amikor legutóbbi bibliaköre keretében *Szeremley* Béla tanár üdvözölte a népszerű lelkészt másfélévtizedes, áldásos debreceni lelkipásztorsága alkalmából.

A csodák csodája a

CSODABÁR

izgalmas eredeti mese

Játszák:

Al Jolson, Kay Francis, Ricardo Cortez, Dick Powell.

Vigszinház: d. u. 5, 7 és 9 órakor.

Első előadás mérsékelt helyárakkal.

GAZDASÁGI AKADÉMIÁT végzett és kereskedelmi iskolai érettségivel rendelkező ifjak, kik anyagbeszerzésben és irodai munkákban több évi gyakorlattal rendelkeznek, adják be pályázatukat

MÁNDY URADALOM Nyirbátor címre. Az állás azonnal elfoglalható.

Karácsony Sándor dr., a kiváló modern magyar pedagógus ma, pénteken délután 6 órai kezdettel bibliakört fog vezetni a magyar evangéliumi keresztyén diákok Pro Christo Szövetségében (Központi egyetem). Érdeklődöket szivesen látnak.

*

A debreceni református tanitók segélyegyesülete május 5-én, vasárnap délután 5 órakor a Kistemplomban templomi ünnepélyt rendez alábbi müsorral: 1—2. Fennálló ének. Közének. 3. Bibliát olvas és imádkozik dr. Kiss Antal s. lelkész. 4. 32. dícséret. 5. Prédikál: dr. Ilyés Endre vallástanár. 6. CXVII. Zsolt. Hopkins. Énekli a Ref. Tanítók Vegyeskara *Szabó* Emil tanár vezetésével. 7. Verecini—Corti: „Largo". Hegedűn előadja: *Szathmáry* Endre akad. növendék, orgonán kíséri *Szabó* Emil. 8. Szaval *Benyhe* Imre ref. tanító. 9. Orgonaszólózik: *Zsadon* Antal kisvárdai kántor. 10. Kreutzer: Az Urnak napja... Előadja a vegyeskar. 11. Imádkozik: vitéz *Huszár* Endre tábori alesperes. 12. Záróének: CXXXIV. zsoltár. — Adományokat a tanítói árvákat, özvegyeket gyámolító egyesület köszönettel fogad.

*

Dr. Farkas Ignác, a Csapó uccai egyházrészben szolgáló segédlelkész ma délután hat órai kezdettel a Kálvintér 5. sz. gyülekezeti otthonban előadást tart a nagy imádkozó Szikszay Györgyről, kinek „Keresztyén Tanítások" című könyve az egész magyarországi gyülekezetekben levő családoknál mai is áldásosan van használatban. Belépődíj nincs. Mindenkit szeretettel hív a Kálvinisták Templomegyesületének vezetősége.

*

Jólsikerült vallás ünnepélyt rendezett az ispotályi ref. egyházrész a tégláskerti népiskolában, tegnap, csütörtökön délután. Az ünnepély előadója *Kulcsár* Dezső segédlelkész volt.

*

Az Evangélikus Női Filléregylet május 9-én a Csokonai-szinházban tartandó „Meseopera" című előadására serényen folynak az előkészületek. Jegyek elővételben kaphatók Elefánthy József egyházi karnagynál.

Anyakönyvi hirek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 2-án, csütörtökön a következő bejelentések történtek:

Születések: Haydn fm., fiu Balázs, Hoffmann Lajos jegyző, leány Hedvig; Jager József fm., leány Ilona; Balló Károly fényező s., leány Eszter; Bende Gábor p. ü. tisztv., leány Ibolya; Füle János kocsis, fm. Sándor; Zeisler Jenő m. tisztv., leány Ágnes; Szatmári István kárpitos, fiu István; Szőke Imre napsz., leány Irén.

Eljegyzések: Szöllősi István m. tisztv.—Dávid Heléna; Vég Lajos napszámos—Nagy Emília; Balogh Gyula asztalos s.—Sz. Szabó Róza; Béres Gábor ács—Tömöri Zsuzsa; Csongrádi János napszámos—Sütő Katalin; Nagy József lakatos—Kiss Katalin.

Halálozások: Volka Sásdor ref., 21 éves, Vigkedvű Mihály u. 42. Weisz Irén izr., 2 éves, Pesti u. 4., Jónás Ignácné ref., 36 éves, Nyirlugos

VITÉZZÉ AVATTAK BODROGHKÖZY ZOLTÁNT

A Vitézi Rend Bodroghközy Zoltán dr. min. osztálytanácsosnak, a miniszterelnökség sajtóelőadójának a vitézi címet adományozta. Badroghközy szerdán —tette le a vitézi esküt Lázár tábornok, budapesti vitézi törzskapitány kezébe.

HALBROHR ADOLFNÉ DOHÁNYJÖVEDÉKI KIHÁGÁSBA KEVEREDETT

Dohányjövedéki kihágással vádolva került csütörtökön a debreceni törvényszék elé özvegy *Halbrohr* Adolfné, akinek Józsa mellett van birtoka. A vád szerint özvegy Halbrohrné, akinek a kincstár 29 hold és 800 négyszögöl földet engedélyezett bevetni dohánnyal, túlhaladta az engedélyezett területet és 485 négyszögöllel nagyobb földterületet vetett be dohánnyal.

A tárgyaláson özvegy Halbrohr Adolfné előadta, hogy neki sem volt tudomása arról, hogy birtokán engedélyezettnél nagyobb földterületet vetettek be dohánnyal, de amikor közölték vele az esetet, a 485 öl földet rögtön fölszántatta.

A bíróság dohányjövedéki kihágásért 111 pengő és 50 fillér pénzbüntetésre ítélte özvegy Halbrohr Adolfnét, aki fellebbezést jelentett be az ítélőtáblához.

DRÁGA LETT A KÖLCSÖNHEGEDÜVEL VALÓ MULATOZÁS

Sándor Lajos asztalossegéd tavaly ősszel egy ismerősénél tartózkodott s vídám hangulatban töltötték együtt az időt. Csupán a zene hiányzott, de hogy ezen is segítsen, Sándor Lajos felkereste egy ismerősét, *Orosz* Imre szobafestőt és kölcsönkérte a hegedűjét. A hegedűt meg is kapta, de amikor visszament ismerőséhez, a mulatság hevében a hegedű eltörött. Orosz aztán hiába kérte a hegedűt, Sándor nem szolgáltatta vissza. Sikkasztás címén indult meg az eljárás az asztalossegéd ellen, akiről kiderült, hogy vagyon elleni bűncselekményekért már többször volt büntetve. A tárgyaláson Sándor ugyan tagadta a bűnösségét, de a bíróság három hónapi fogházra ítélte a mulatós asztalossegédet.

KÉT FŐISKOLA ÉNEKKARÁNAK HANGVERSENYE

A sárospataki főiskola ősi énekkara látogatja meg a Tiszántúl fővárosát, ahol a 200 esztendős Kántussal rendezik meg nagyszabású hangversenyüket május hó 4-én, szombaton délután 6 órai kezdettel a Bika dísztermében. A két ősi intézmény e nevezetes szereplése valóban nagy érdeklődést keltett, amelyet a nivós műsor mégcsak fokoz.

A Kántus ez alkalomra tanulta meg Kodály Zoltán Karádi nótáit, amely Szigethy Gyula praeses vezetésével a Kántus nagyszerű felkészültségét igazolja. A bemutatkozó Szenczi Molnár Zenekar és Vegyeskar, amely Debrecen legnagyobb vegyeskara, Bach Cantateját (No. 1.) adja elő ez alkalommal. — Ugyszintén nagy érdeklődést keltett a híres Debreceni Trió szereplése és Höchtl Margit, a kiváló zongoraművésznő zongoraszámai.

A vidéki énekkarok közül többen felkeresték a Kántus vezetőségét, hogy a hangversenyre tömeges részvételüket bejelentsék.

Vásároljon hirdetőinknél.

Gömbös miniszterelnök hangsúlyozta, hogy a nyílt választásért Eckhardtnak osztoznia kell övele a felelősségben

A kormány szimpátiát érzett a független kisgazdapárt iránt - A képviselő úr a mi listánkon volt Miskolcon - mondta a miniszterelnök Eckhardtnak

Budapest, május 2. A Ház mai ülését félöt előtt 5 perccel nyitotta meg Sztranyavszky Sándor elnök. Javasolta a Háznak, hogy Almássy László volt házelnök részére az 1935—36. költségvetési évtől kezdődőleg miniszteri nyugdíjat, elhalálozása esetén pedig feleségének ennek az összegnek felét folyósítsák. A többség elfogadta a javaslatot.

Ezután Eckhardt Tibor kapott napirend előtti felszólalásra engedélyt. Eckhardt felolvasta a független kisgazdapárt deklarációját, amely többek között ezeket mondja:

A magyar nemzet felemelkedésének legfőbb akadálya az a balkáni rendszerű választási törvény és gyakorlat, amely valósággal belső Trianon gyanánt nehezedik nemzetünkre.

Ezt a katasztrófát elmélyítette a most lefolyó választás, amelynek részletes adatait a független kisgazdapárt nyilvánosságra fogja hozni. A párt megállapítja, hogy az ország számos része a választások tartamára törvényen kivüli állapotba helyeztetett.

Sztranyavszky elnök figyelmeztetette Eckhardtot, hogy nem áll az ország érdekében ilyen színben feltüntetni az országot s ezért kéri, hogy tartózkodjék az ilyen beállítástól.

Eckhardt Tibor: Az állami és helyhatósági igazgatás legtöbb ágazata s a karhatalom a kormánypárt politikájának egyoldalú eszközévé alacsonyította le.

Sztranyavszky elnök ismételten figyelmeztette s kérte a szónokot, hogy tartózkodjék ilyen beállítástól.

Eckhardt Tibor: A független kisgazdapárt tiltakozik a most lefolyt választási eljárás ellen és sajnálattal állapítja meg, hogy a választópolgárság üldözése a választás után sem szünt meg. A súlyos csorbáért, amelyet országunk törvényes rendje s jó hírneve ilyen módon szenvedett, a felelősség elsősorban a miniszterelnök urat terheli. A miniszterelnök az ország színe előtt a szabad választások tekintetében tett ígéretét megszegte.

Gömbös miniszterelnök: Betartottam.

Eckhardt Tibor: Végül a deklarációban a független kisgazdapárt nyilt harcot hirdet az egypártrendszer ellen, majd a reformok során legelsőnek a titkos és becsületes vátovábbá a gazdasági és erkölcsi meglasztójog azonnali megteremtését, ujhodást hozó reformokat sürgeti.

A deklaráció felolvasása közben igen sokszor megismétlődött a kormánypárt részéről a közbeszólás és tiltakozás.

Kozma Miklós belügyminiszter: Az a beállítás, amelyben Eckhardt a választásokról megemlékezett, alkalmas arra, hogy az egész országot rossz színben tüntesse fel a külföld előtt. Az elmult parlamenti időszak alatt kialakult a Ház minden oldalán az a vélemény, hogy más választójogra van szükség. A kormány politikai kényszerhelyzetben feloszlatta a Házat és

ezt minden képviselőnek joga van kritizálni, de legkevésbbé Eckhardt Tibornak, aki azon a véleményen volt, hogy ennek a választótörvénynek alapján kell választani (Nagy taps és helyeslés a kormánypárton.)

Politikai kényszerhelyzetből kifolyólag tehát utoljára ennek a választójogi törvénynek az alapján történt meg a választás. Voltak igenis kerületek, mégpedig nagy többségben, ahol egyetlen egy panasz sem volt, de voltak panaszok mindenütt ott, ahol a közigazgatás a demagógia révén a legnehezebb helyzetbe került. Történhetnek hibák — folytatja a miniszter —, mint ahogy történnek minden emberi intézménynél, de ezeket a hibákat igyekszünk megszüntetni. Ahol pedig súlyos hibák fordultak elő, ott meg is fogjuk ezt torolni. A világ és a nyilvánosság előtt pártszempontból úgy beállítani az országot...

Eckhardt: Tiltakozom ez ellen, nem az országot, nincs joga ferditeni!

Kozma Miklós: ...mintha ennek az országnak ez a háromnegyed része, amely emögött a 170 főből álló többség mögött áll, csupa brigantiból állana, nem lehet.

Gömbös miniszterelnök csodálkozásának adott kifejezést, hogy a független kisgazdapárt deklarációt terjesztett elő és panaszt emelt a választások tisztasága ellen.

Köztudomású dolog, hogy van párt, amellyel a kormány szimpátiát érzett s ez éppen a független kisgazdapárt. A független kisgazdapárt vezére a választások alatt többször említette, hogy teljesen meg van elégedve azokkal a módszerekkel, amelyekkel a választást lefolytatták. (Eckhardt Tibor: Meddig?)

A kisgazdapártban urrá lett elégedetlenséget azzal tudja magyarázni, hogy több mandátumra számitottak, mint amennyit kaptak. A választások tisztasága ügyében tett ígéretét 100%-ig betartotta.

Azért, hogy a helyzet úgy alakult, hogy nyilt szavazás mellett kellett választani, a felelősségben osztozik Eckhardt Tiborral, mert Eckhardt is helyeselte a választást eszerint a módszer szerint. (Eckhardt: A módszert nem, ez tévedés!

A választási visszaélésekre vonatkozólag az a véleménye, hogy van választási visszaélés és ez bizonyítható, megvannak a fórumok, amelyek minden pártpolitikától mentesen ítélkeznek ezekben a kérdésekben.

Ezután Eckhardt Tibor személyes megtámadtatás címén szólalt fel. Visszautasította a belügyminisztternek azt a vádját, mintha a független kisgazdapárt deklarációjában olyan színben állította volna be az országot, amely beállítás az ország jó hírnevét külföldön veszélyezteti. A kisgazdapárt nem kért a miniszterelnöktől mandátumokat s sem egyebet, csak tiszta választást.

Gömbös miniszterelnök: A képviselő úr a mi listánkon volt Miskolcon, együtt voltunk. Ennél korrektebb eljárást nem lehet elképzelni.

A Ház ezután megválasztotta a 3 új jegyzőt, valamint a bizottságok tagjait. Jegyzővé megválasztották Huszár Mihályt, Szeder Jánost és Vásárhelyi Sándort.

A Ház legközelebbi ülését holnap délután 4 órakor tartja s azon a gazdasági bizottságnak a Ház költségvetésére vonatkozó jelentése kerül bemutatásra. Az ülés háromnegyed 7 órakor ért véget.

A Nyíriség lakossága 1930-ban

A Tisza István Tudományos Társaság III. (mathematika-természettudományi) szakosztálya május 3-án, pénteken délután fél 6 órakor tartja 4. rendes ülését.

Dr. Dávid Lajos egyetemi ny. r. tanár, r. tag bemutatja „Gyakorlati differenciálgeometria" c. munkájának az I. kötetét. Ismerteti azokat a nézőpontokat, amelyek e — már címe szerint is újszerű — munka megírásánál irányitották. E nézőpontok: a természettudományi és a technikai alkalmazások. Természetesen a könnyű megérthetőség didaktikai jelentősége is érvényre jut, mivel a munka elsősorban gyakorlati embereknek (természetvizsgálóknak, mérnököknek) készült.

Dr. Márton Béla egyetemi c. ny. rk. tanár, r. tag „A Nyirség lakossága 1930-ban" című előadásában azokkal a változásokkal foglalkozik, amelyek a Nyirség lakosságának fejlődésében 1920 óta mutatkoznak. Az előadó vizsgálta, hogy miként növekedett a lakosok száma a különböző talajú községekben és milyen hatással vannak a birtokviszonyok a szaporodásra. Kimutatja a nemek, életkorok és vallásfelekezetek megoszlásában beállt változásokat, keresi a népsűrűség és a birtoktípusok között fennálló összefüggéseket. Végül a Nyirség feltűnő nagyszámú írni-olvasni nem tudó lakosainak megoszlását hasonlítja össze a tanyákon élő lakosság megoszlásával. Kutatásának eredményeit Márton professzor érdekes térképekben mutataja be.

Vendégeket szívesen lát az elnökség.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak. E héten a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

„Aranyangyal", Bánó Andor, Piac u. 50. Piac és Szent Anna u. sarok. „Reménység", Dr. Gödény Sándor, Csapó u. 22., „Zenede" mellett. „Bocskay", Lassányi József, Cegléd u. 22., a DMKE-vel szemben. „Hungária", Sz. Szabó Jenő, Vargakert, K. Tóth Kálmán u. 22.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

PÉNTEK, MÁJUS 3.

Budapest I. 550.5 m.

10.00: A budapesti Nemzetközi Vásár megnyitásának közvetítése. 12.05: Ilosvai trió. 1.15: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár studiójából. 5.00: Közvetítés a budapesti helyközi „József" távbeszélőközpontból. 5.45: Sebők Stefi énekel. 6.30: Gyorsírótanfolyam. 7.00: Sportközlemények. 7.20: Próbaházasság. Vígjáték 3 felvonásban. 9.25: Hírek. 9.45: Herz Lili zongorázik. 10.10: Időjárásjelentés. 10.35: Olchváry Ödön előadása a lengyel irodalomról. 11.00: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar lengyel hangversenye. — 12.05: Hírek.

Budapest II. 834.5 m.

6.25: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 7.50: Cs. Szabó László előadása. — 8.40: Hírek. 9.:: Horváth Gyula és cigányzenekara. 10.05: Időjárásjelentés.

— **Izraelita istentiszteletek.** A Deák Ferenc uccai templomban: szombatköszöntő ima pénteken estefele hat óra ötven perckor. Ujhold szombatján reggel hét órakor. Délelőtt fél tizenegy órakor, délután öt órakor. Szombat végi ima este hét óra negyven perckor. — A Kápolnás uccai templomban pénteken este hét órakor, szombaton reggel egynegyed nyolc órakor, délelőtt gimnáziumi istentisztelet fél tízkor, egyébként pedig, mint a Deák Ferenc uccai templomban. Hétköznapokon mindkét templomban reggel fél hét órakor és este hét óra tíz perckor.

— **Hétvégi szünet a városnál.** Az ügykereső közönségnek tudomására hozom, hogy a város törvényhatóságának hivatalaiban, ügyosztályaiban, továbbá az üzemek és intézmények irodáiban a törvényhatósági bizottság rendelkezése folytán ez évi május hó 1. napjától október hó 1. napjáig terjedő időtartam alatt minden szombat déli 12 órától hétfő reggel 8-ig terjedőleg hétvégi szünet van. — Ezeken a szombati napokon az adópénztárnál és a házipénztárnál valamint az iktató hivatalban, az irattárban és a kiadóhivatalban a forgalom délelőtt 11 órakor véget ér. Dr. Vargha Elemér sk., m. kir. kormányfőtanácsos, h. polgármester.

— **A hősök emléke.** Csütörtökön este az egész Európában mindenütt megkondultak a harangok és félórán keresztül zúgtak a világháború elesett hőseinek emlékére. Debrecenben is valamennyi harang szólott fél tíztől tízig.

— **Megkezdődött Debrecen város költségvetésének miniszterközi tárgyalása.** Csütörtökön dr. Vargha Elemér h. polgármester, Zöld József tb. h. polgármester, pénzügyi előadó és Ary Lajos főszámvevő Budapestre utaztak, ahol a belügyminisztériumban most kezdődött meg Debrecen város 1935. évi költségvetésének miniszterközi tárgyalása. E tárgyalások több napon át fognak tartani.

— **Az Egyetemi Hallgatók Nagy-Kún Köre** e hó 3-án (pénteken) a Kollégiumban gyűlést tart, amelyen a Kör további életére sorsdöntő fontosságú ügyeket fog megtárgyalni. A Kör minden tagja okvetlenül jelenjék meg. Felvilágosítást nyujtanak a Kör Kollégiumban lakó tagjai. Elnökség.

— **Leforrázta a kezét egy fodrásztanuló.** Csütörtökön délután Biró Kálmán Piac ucca 58. szám alatt levő fodrászüzletben súlyos szerencsétlenség történt. Fejes József 16 éves tanuló, aki a Szávay Gyula ucca 13. szám alatt lakik, az autógeyzerből kiömlő vizzel leforrázta bal kezefejét és ujjait. Fejes József első- és másodfokú égési sebeket szenvedett és a mentőknek kellett segélyben részesíteni.

— **Négy hónapot kapott a kerítésmászó lány.** Nagy Zsuzsánna többszörösen büntetett hajdúnánási cselédleány tavaly ősszel a kerítésen keresztül bemászott egy ismerőse házába, ahonnan különböző ruhaneműeket ellopott. A debreceni törvényszék négy hónapi fogházra ítélte a tolvaj cselédlányt.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1910 MÁJUS 3. KEDD. A májusi előléptetések során a MÁf-nál főfelügyelő lett Beck József, előléptek Miksa István, Kárászy Mihály, Halász János, Stingly Kálmán, Telegdy György, kassai Polinszky Ágoston, Kiss Béla, Sarkadi Adolf, Ujlaki Henrik, Tóth Gergely, Forró Ignác, Csáky Alajos, Kassay Farkas Gábor, Strausz Lajos, Spiegl Lipót, Hajós Mór, Spieler Sándor, Drumár János, Szaplonczay Ferenc, Simig Béla, Pogány Mihály, Vajda Nándor, Juhász Jenő, Édes Béla, Gröner Gyula, Szilvássy Jenő, Gere Dávid, Klár István, Mihalics Pál, Lövinger Béla, Rády Lajos Mihály, Kovács Kálmán, Bujdosó Sándor, Bernhardt Sándor, Kanovits György, Pirity Gábor, Patrics Béla, Wolfinau József, Pfalz Emil, Ede Dezső, Mikolay Károly, Winter Ödön, Mándy György, Nahóczky Miklós, Pagura Viktor, Matura József, Kertész Kálmán, Bajomi József, Tombori Ernő, Radimetzky Géza, Fröhlich Róbert.

A választójogi liga debreceni fiókjának tisztikara: Elnök: dr. Legányi Gyula, jegyző: dr. Kovács Gábor, tagok: dr. Tüdős János, dr. Jánzi Viktor, dr. Kun Béla, dr. Feranczy Gyula, dr. Nyáry Béla, Frigyessy Jenő, dr. Rédei Rezső, dr. Szőllős Dezső, Schwartz Vilmos, dr. Hajnal Dezső, dr. Szász Adolf, Csurka István, dr. Horváth Sándor.

Óriási siker mellett hangversenyezett az Arany Bikában Godovszky.

BEAC--DTE 5:0. A debreceni csapatban jók voltak Tolnai I., Tolnai II., Istvánfy, Lónyai és Moskovits kapus. Jó bíró volt Egry WAC.

A debreceni szervezett munkások a Margit-fürdőbeli otthonuk dísztermében májusi ünnepséget rendeztek. A működvelő előadáson szépen szerepeltek Debreczenszky Gusztáv, Kecskés Erzsike, Tarnóczi Gábor, Galgóczi Lajos, Bagdi Imre, Balázsi Imre, Pozsonyi Málika.

1915. MÁJUS 3. HÉTFŐ. Csapataink ismét előnyomultak a Kárpátokban. Az Orawa és Opor völgyében újabb orosz támaszpontokat foglaltunk el. A németek folytatják nagy sikerrel előnyomulásukat a libau és dünaburgi vonalon.

A presbitérium ülésén dr. Juhász Nagy Sándor előadásában rendezte 37 tanító fizetését.

A hadseregfőparancsnokság Kalandra Béla 2. h. h. e. zászlósnak az I. o. vitézséget adományozta.

A májusi ciklusra esküdtbírák lettek: Bruckner Imre, Bikfalvy Farkas, Materny Károly, Serly Gusztáv, Gerő E. Ernő, Korányi Zoltán, Markovits Károly, Hódy Béla, ifj. Bozzay Pál, Csathó Gábor, Margaretha István, Erdei Péter, Höflinger József, Eperjesi Imre, Kovács József, Nánássy Lajos, Emerich Vilmos, Harsányi István Kurz Dávid, Gombácsi Sándor, Márton Lajos, Moyer Géza, Bihari Mihály, dr. Hegedüs Jenő, Károlyi Sándor, Kulcsár Imre, P. Nagy Lajos, Piros Béla, Kovács Béla, Hevesi Gábor.

1925 MÁJUS 3. VASÁRNAP. A Magyar Nemzeti Bank a nyugalomba vonuló Wilhelms Emil helyére a debreceni fiók főnökévé Laubner Józsefet nevezte ki főnökké.

A kormányzó Ferjentsik Ottó altábornagynak, a debreceni vegyesdandár parancsnokának a II. osztályú magyar érdemkeresztet adományozta a csillaggal.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Gábor Jenő ügyvéd irodáját Hnyadi u. 24. sz. alól Werbőczi u. 2. szám I. em. 4. (Iparkamara) helyezte át.

— **Elítéltek egy veszedelmes betörőt.** Varga János rábéi napszámos tavaly ősszel a betörések egész sorozatát követte el s csak hosszú idő mulva tudták kézrekeríteni a hatóságok. Csütörtökön került a debreceni törvényszék elé, ahol Varga beismerte a bűncselekményeket, csupán egyetlen tyúklopás ellen tiltakozott. A bíróság súlyosbbító körülményként mérlegelve azt, hogy már többször büntetve volt, három esztendei szigorított dologházra ítélte Varga Jánost.

— **Tisztaság fél egészség!** Egészségét óvja, ha ruháit Borosnál tisztíttatja. Fest, tisztít, mos. Piac u. 77.

— **Pályázatok a megüresedett tisztviselői állásokra.** A kiirt pályázat alapján a városnál megüresedett tanácsnoki állásra eddig dr. Balogh Sándor, dr. Csóka László, Dömsödy Imre, dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnokok adták be pályázatukat. Ugyancsak beérkeztek a pályázatok a két tiszti orvosi állásra. Erre a pályázatra, amelynek határideje április 30-án járt le, heten adták be pályázati kérvényüket.

— **Istentiszteletek az orth. izr. templomban.** Péntek d. u. 6.45, szombat reggel 7.30, d. u. 4.45 órakor. Szombat kezdete pénteken d. u. 6.35, vége szombat este 7.43 órakor.

— **A frontharcosok családias jellegű víg bajtársi összejövetele** május 5-én délután 6 órai kezdettel lesz a Piac ucca 36. sz. alatti otthon helyiségeiben, amelyre a tiszti, altiszti, legénységi bajtársakat és felnőtt családtagjaikat, valamint az ügy iránt érdeklődőket bajtársi szeretettel meghívja a rendezőség.

TARTÓS HULLÁMOT csináltasson POLGÁRNÁL, Svetits palota.

— **A Debreceni Helyi Vasut „Harmonia" dalegyesülete** fennállásának tizedik évfordulója alkalmával nagyszabású ünnepélyt rendez. Május 11-én, szombaton este lampionos szerenád lesz az Arany Bikánál, másnap, vasárnap délelőtt pedig zászlóavatási ünnepély lesz. Az avatási ünnepségen dr. Baltazár Dezső püspök, a dalegyesület díszelnöke mond ünnepi beszédet. Este hatalmas programú díszhangverseny lesz.

52.663 VÁLASZTÓJA VAN HAJDU VÁRMEGYÉNEK

Hajduvármegye központi választmánya csütörtökön *Rásó* István alispán elnöklete alatt ülést tartott. A választmány elsősorban tárgyalta azoknak az ügyét, akik a legutolsó választáson nem szavaztak. A törvény ugyanis kötelezővé teszi a szavazást, azok ellen tehát, akik nem szavaztak, meg kell indítani az eljárást. A választmány albizottságot küldött ki, hogy a távolmaradottak ügyét felülbírálja, hogy orvosi bizonyítvánnyal igazolható-e, vagy más megfelelő okkal a szavazástól való tartózkodásuk. A bizottság tagjai lettek: dr. *Czeglédy* Mihály, *P. Nagy* János, *Fried* Leó.

Megállapította a választmány, hogy Hajduvármegye szavazóinak névjegyzékében 52.663 név szerepel, 300-zal kevesebb, mint tavaly, amit annak tulajdonítanak, hogy a választók nem sokat törődnek azzal, hogy választói jogaikat érvényesítsék.

— REGÉNYÜNK maj folytatása anyagtorlódás miatt elmarad.

— **A mezőgazdasági összeírás.** A mezőgazdasági összeírás a mult hó közepén kezdődött és nagyobb zökkenés nélkül folyik. Május hó első napjaiban a külsőségi számlálókörzeteket is munkába vették. A közönség részéről eddig csupán jelentéktelen panaszok merültek fel, amelyeket a történelmi levéltár minden további nélkül el tudott intézni. Remélhető, hogy nagyobb fennakadás most már nem is áll be a munkában. Az összeíró bizottság elnöke arra kéri Székely Alán, Dominke Ernő, ifj. Burai Imre, Szőke József, Szakácsi József, Ács Tivadar, Tarcza János és Nagy József számlálóbiztosokat, hogy ma, pénteken délelőtt a hivatalos órák alatt jelenjenek meg a városházán a történelmi levéltárban. Hozzák magukkal kész munkáikat. Ezen felül Orosz Béla, Lahocsinszki Viktor, Lada István, Bakóczi József, Hollós Imre, Erőss Bertalan és Jablonkai Sándor urakat arra kéri Csobán Endre főlevéltáros, hogy pontosan fél kettőkor jelenjenek meg ugyancsak a történelmi levéltárban. Az összeírás vezetősége újból figyelmezteti úgy a számlálóbiztosokat, mint az érdekelt közönséget, hogy az összeírásból senkinek sem szabad kimaradni, annak sem, akinek pár négyszögöl virágos kertje, vagy egy-két baromfija, gyümölcsfája stb. van. Viszont a kettős felvételek elkerülése végett a családfő közölje a felnőtt családtagokkal, ha a családból valaki az idevonatkozó adatokat már bediktálta. A számlálóbiztosok is utasítva vannak, hogy az összeírás megtörténtét munkájuk megkezdése előtt minden lakásban külön kérdezzék meg.

Jegyezze fel a címünket!
Nyomtatvány
Könyv
Klisé
szükséglete beszerzésénél forduljon bizalommal hozzánk!
Szépen dolgozunk és jutányos áron!
Nagy Károly és Társai
könyvnyomda ◆ könyvkötészet ◆ vonalozó intézet ◆ üzleti könyv gyár, klisé műintézet
DEBRECEN, Ferenc József út 49.
TELEFON 20-18.

•SZINHÁZ MOZI•
•HANGVERSENY•

Csodabár

Herczeg Géza világsikert aratott operettjét az amerikai filmgyártás l ö tségeket nem kímélve, káprázatos kiállításban vitte a felvevőgép elé. A csodálatosan szép rövüjelenetek valósággal élménnyé avatják ezt a képet, amelyben az amerikai színészgárda legkiválóbbjai alakítják a vezetőszerepeket. Dolores del *Rio*, Kay *Francis*, Al *Jolson*, Ricardo *Cortez* és rajtuk kívül még egy egész sereg olyan művész vonul fel a vásznon, akiknek már a neve is biztosítja a sikert.

Herczeg Géza meséjében történt talán változtatás, de sehol sem tértek el a szerző eredeti elgondolásától s ami a filmen másképpen játszódik le, mint a színpadon, még hozzájárul a darab értékesebbé és színesebbé tételéhez. Az amerikai muzsika nagyszerű aláfestést nyujt a meséhez és a gyönyörű rövüképekhez, amelyekben a legszebb filmgörlök hatalmas serege sorakozik fel.

Maga a történet át van szőve a legfinomabb jelenetekkel s néhol drámai feszültségű, néhol pedig derültfakasztó, azonban annyi invencióval van feldolgozva, hogy szinte észre se lehet venni a szándékot, amely a mesét mindössze keretül szánja a rövühöz. A párisi *Csodabár* tündöklően fényes műsorát látja leperegni a néző, aki lenyügözve ül helyén, amikor megjelennek a vásznon a szebbnélszebb beállítású táncprodukciók. A filmnek egyébként van egy felejthetetlenül szép jelenete: a néger mennyország, amihez hasonló csodálatos képet még nem láttunk. Már ezért az egy jelenetért is érdemes megnézni ezt a filmet, amelyben pedig a csillogó rövüképek egész serege vonul fel a közönség előtt.

Al Jolsont, világhírű énekesszinészt már nagyon régen látta utoljára a közönség. A Csodabárban egyik legpompásabb szerepét kapta s énekszámai egytől-egyig elragadóak, de mint színész is kiválóat produkál. Doloros del *Rio* tüzesvérű táncosnője és Kay *Francis* szerelmesszivű asszonya egyformán művészi alakítások. Ricardo *Cortez* gigolófigurájából közvetlen férfiasságával hatásos alakot formál, mig Dick *Powel* dalai kellemesen csengtek. A többiek is valamennyien kifogástalan alkításokat nyujtottak.

Amit a *Csodabár* rendezője produkált, arról regényt lehetne irni. Ilyen munkát filmrendező még aligha végzett, valósággal a lelkét öntötte bele ebbe a darabba, amely egyébként a filmgyártás diadalát is jelenti.

A képet a Vígszinház mutatta be, már az első napon is óriási sikert aratva.

A SZINHÁZ BÚCSÚMÚSORA:

PÉNTEK este csak felnőtteknek: **Halassy Mariska** búcsúja: **HÖLGYEIM ELÉG VOLT.** (C 30. bérlet.)

SZOMBAT este 3-kor: **Jávor Pál** felléptével. **Kardoss Géza** búcsúja: **A HÁROM SÁRKÁNY.**

VASÁRNAP délután 3-kor és este 8-kor

MA, PÉNTEK ESTE BUCSUZIK

Halassy Mariska

a legkacagtatóbb, csak felnőtteknek írt bohózatban, a

Hölgyeim elég volt

slágerben.

Szombat— vasárnap délután és este

Jávor Pál

vendégszerepel, az idény nagy ujdonságában, a

3 sárkány

Partnere: KARDOSS GÉZA.

Hétfőn:

HOÓR TEMPIS ERZSÉBET.

opera növendékeinek előadása:

Figaró házassága

Péntek délután a karszemélyzet jutalom játéka:

Fizető vendég

Soós András

uri szabó üzletét Iparkamara épületéből

Szent Anna ucca 6. alá

helyezte.

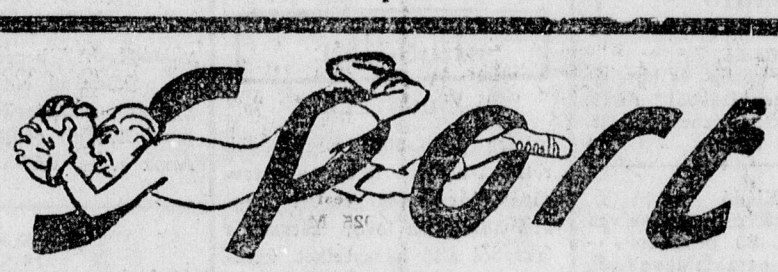
Jávor Pál és Kardoss Géza felléptével: A HÁROM SÁRKÁNY.

ÁCS RÓZSI ÉS KORMOS FERENC BUCSUJA

Csütörtökön este búcsúzott a debreceni közönségtől *Ács* Rózsi, a népszerű komika és *Kormos* Ferenc a kitűnő komikus. A *Fizető vendég* vezető szerepeit játszották először és bár Góth pár után súlyos előítélettel kellett megküzdeniök sikerült alakításaikkal sok forró tapsot arattak. Mindkettőjüket kitüntető szeretettel ünnepelte a közönség és elhalmozta őket kedves ajándékokkal virágokkal.

UJABB ÉRDEKLŐDÉSEK A SZINHÁZ PÁLYÁZATA IRÁNT

Megírtuk már, hogy a debreceni Csokonai színház bérlete iránt már többen érdeklődtek. Igy elsősorban *Andor* Zsigmond igazgató, majd később *Janovits* Jenő és most újabban *Tolnay* Andor igazgató. A megbízottak útján történt érdeklődés következtében dr. *Kupinszky* Sándor tb. tanácsnok, a színházi pályázat ügyének referense úgy Andor Zsigmondnak, mint Janovits Jenőnek és Tolnay Andornak megküldte a pályázati feltételeket.

Hankwitz felgyógyult, Nagy beteg lett

A vasárnapi válogatott mérkőzés előkészületei csütörtökön befejezést nyertek és sikerült véglegesen kijelölni azt a csapatot, amely vasárnap Szolnokon Kelet színeit képviseli.

Tegnap este egy örvendetes és egy kellemetlen hír érkezett a válogató bizottsághoz. Haukwitz, a NyKISE balösszekötője felgyógyult, csütörtökön már trenirozott is és elvállalta a játékot. — Lemondott azonban Nagy balszélső, akinek gyomormérgezése van és helyére Margittay NyKISE került. A végleges csapat tehát: Kinál — Négyessy II., Leveles — Elek, Pocsalyi, Véghváry — Vörös, Hernády III., Szabó, Haukwitz, Margittay.

Ujság még, hogy Kösztner a jövőben Szabó néven fog szerepelni. Uj nevét most avatja fel.

A BOCSKAY AUTOBUSZON

megy Miskolcra vasárnap reggel. — Ha autobuszt nem sikerül kapni, úgy vasárnap reggel vonattal indul a Bocskay. Az összeállítás ugyanaz, amit már jeleztünk: Varga — Vágó, Janzsó — Palotás, Gyulay, Belcsik — Markos, Návay, Bőr, Kiss, Hevesi. Bőr II-ről különböző kósza hírek keringtek, melyekből annyi igaz, hogy Bőr II. szerdán szülei tanyáján tartózkodott, ezért nem jelent meg a Bocskay tréningjén. Bőr szülei egyébként hallani sem akarnak a füleki ajánlatról s így ez az ügy lezártnak tekinthető. A Bocskay pénteken kondicióedzést tart.

VASÁRNAPI AMATŐR PROGRAM ÉS BIRÓKÜLDÉS

A válogatott mérkőzés miatt csak egyetlen bajnoki mérkőzés lesz vasárnap a DEAC jóvoltából, mert az egyetemisták válogatottjaik nélkül is hajlandók voltak kiállni. A részletes program a következő: Bajnoki mérkőzések: K. MOVE—DEAC, Karcag: Szabó. II. osztály: Dohánygyár—WFC: Lengyel dr.; Turul—Postás: Styber; KTE—DMOVE: Kovács (Püspökladány); NyVSC—HASE Staub; NyMOVE—NSE: Szvatkó; PIAC—Nyírség: Sass. KISOK-bajnokság: Ny. Kath. gimn.—D. ref. gimn.: Nagy dr. (Nyiregyháza). Ezüst serlegmérkőzések a Diószegi úton: DKASE—DVSE: Csicsák dr.; DVSC—DMTE: Debreceni.

A DKASE ifjúsági játékosai ma este 7 órára a Nagy Dániel-féle vendéglőben megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

— Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek megbecsülhetetlen szolgálatot tesz az enyhe természetes „Ferenc József" keserüvíz azáltal, hogy a tápcsatorna tartalmát kíméletesen levezeti és az emésztőrendszer működését biztosan elősegíti.

UJ HASZONBÉRLETI ÁRVERÉS A VÁROSI BIRTOKOKRA

A mult héten megemlékeztünk arról, hogy a nagyobb városi birtokok árverése eredménytelen volt. Mint értesülünk, az eddigi haszonbérlők legnagyobb része írásban tett ajánlatot, amelyben az árverési feltételek több pontjának módosítását kívánja.

A gazdálkodási felügyelőbizottság elméleti és gyakorlati gazdákkal és ügyvédekkel együtte alaposan foglalkozott a haszanbérlők kívánságával, azoknak több tekintetben helyet adott s az árverési feltételek több pontját megváltoztatta, viszont az eredeti feltételek egyes pontjainak megtartásához éppen a város érdekében ragaszkodott.

Az ekként módosított árverési feltételek alapján, a város ismét árverést tart birtokaira május 22. napján.

Megállapodott az értekezlet abban is, hogy a módosított árverési feltételeken további változtatásokat eszközölni nem fog és ha megfelelő ajánlatokat nem kapna a város, parcellázza birtokait, s kisebb, 50—200 kat. holdas részletekben fogja bérbe adni, felvetődött az a gondolat is, hogy 1, esetleg 2 esztendőre feles művelésre adja kisgazdáknak.

KÖZGAZDASÁG

A TÉLIES IDŐ ELLENÉRE NYUGODT A GABONAPIAC

Határidőüzlet :

Búza: május 15.80, 72, 74, zárlat 15.74—75, június 15.52, 51, 53, 54, 55, 56, 50, 49, 48, zárlat 15.47—48. Rozs: május 10.90, 89, zárlat 10.80—82, június 10.84, 93, 95, 90, 88, 93, zárlat 10.89—91. Tengeri: május 11.50, 52, 43, 42, zárlat 11.41—42, július 11.30, 35, 37, 35, 30, 28, 25, zárlat 11.25—26.

Készáruüzlet :

Búza: tiszai 77 kg 16.50—16.85, 78 kg 16.65—17.00, 79 kg 16.80—71.15, 80 kg 16.90—17.35, ftiszai 77 kg 16.40—16.60, 78 kg 16.55—16.75, 79 kg 16.70—16.90, 80 kg 16.80—17.05. Rozs: 11.20—11.40, tak. árpa 13.40—13.60, zab 13.85—14.10, tengeri tiszai 12.80—12.95.

A készáruvásáron búza, rozs, zab és tengeri nem változott, búzakorpa 10 fillérrel drágább.

Hivatalos valutaárfolyamok

1 angol font 16.40—16.70, 100 csehkorona 14.15—14.35, 100 USA dollár 340.00—344.00, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 román leu 3.20—3.30, 100 lira 29.90—30.25, 100 német márka 136.00—137.60, 100 osztrák silling 80.00—80.70. 100 svájci frank 110.70—111.65, 100 dinár 7.80—8.30.

A DEBRECENI JUHVÁSÁR

A juhvásáron a felhajtás 613, eladás 510 volt. Anyajuh bárránnyal együtt két páronként 40—58 pengő, nagy bárány darabja 7—9 pengő.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

A Független Ujság uj előfizetési árai:

Havonta . . . . . P 1·80 | Félévre . . . . . P 10·—
Negyedévre . . . . . „ 5·— | Egész évre . . . . . „ 20·—

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Levelezés

Margit-szálloda

Pensio — a Halász-féle vendéglő udvarán (Margit-fürdő mellett) kényelmes, tiszta szobák, bőséges étkezés, olcsó árak. Nyaralóknak, fürdőzőknek sportolóknak kedvezmény. — Közel a gyógyfürdőkhöz, klinikákhoz, kórházhoz, sporttelepekhez, villamos megállónál. — Telefon 10-24. 4692

Fillérekért

próbaadag javított száraz és zsíros mandulapasztával már meggyőződhetik, hogy szépséget megtartani, sőt megszerezni csak kitartó kezelés kérdése. Földes, Vigmozinál, Bikabérház. 54

Betöltendő állás

Botegápolónő

Szentesre keresetik egyszerű jólelkű nő jelentkezzék. Miklós u. 6. 61

Fűszerszakmában

jártas kifutó felvétetik. Jelentkezni: Lővynél, Reáliskola ucca 6. 13

Gyakorlott

kenyérelárusító kaucióval azonnal felvétetik. Arany János u. 28.

Egy

ügyes, tisztességes, gyermekszerető, jobb családból való leány szobalányi teendőkre felvétetik. Miklós u. 39. 668

Elsőrendű

munkához erős kézimunkást keresek. Uriszabóság, Piac ucca 56. 59

Állást keresők

Német órát

ad, egy hónapban 24 órát 8.— pengőért csak felnőtteknek született német nő. Egy félév alatt perfektül tud. Szent Anna ucca 11. 543

Házivarrónő,

felsőruhában és fehérneműben jártas napi 1.50 fillérért ajánlkozik. Széchenyi u. 43. hátul az udvarban. 128

Biztositékkal

házmesteri, vagy pénzbeszedői s kézbesitői állást vállalok. Radács Endre, Kineseshegy, Milotai u. 7. 60

Bútor

Gyermekkocsi

legolcsóbb legjobb, legszebb a „Vica" gyermekkocsi üzem gyártmánya, Piac ucca 83. Beszerezhető Kántor és Rosenberg cégeknél. 3576

Matt háló

szoba bútor 55 pengőért és más bútorok nagyon olcsón eladók. Hatvan 27. Ugyanott veszek, cserélek és eladok mindenféle bútorokat. 51

Eladó

mahagóni fél háló. Szepességi 16. 669

Kombinált

nyugágyak a legszebb és legolcsóbb kivitelben kaphatók. — Hatvan 21. 4776

Rádió

Rádió,

2+1 és 3+1, közép- és hosszúhullámra, megbízásból eladó. Megtekinthető: Széchenyi u. 35. keresztépület ba'ra. 111

Eladó

3+1 csöves rádió, lengőnyelves hangszóróval, 80 pengőért — Hajnal uccai barakfelügyelőnél. S

Kiadó lakás

Egy

szoba, udvarranyiló, magánosnak vagy gyermektelen házaspárnak kiadó május elsejére — Apafi ucca 32, villamos megállónál. 4629

Egy

szép világos uccai szoba, konyha, kamara, mosóházzal, fás udvarban junius 1-re kiadó. Apafi ucca 20. 662

Egy szoba,

konyha, előszoba, éléskamrás lakás kiadó. Varga u. 12. S

Mester u. 29.

3 szobás uccai fürdőszobás lakásrész kiadó parkirozott udvarban, azonnal beköltözhető. 642

Kétszobás

udvari lakás, mellékhelyiségekkel (féregmentes) csendes, világos udvarban kiadó. Gázfőzővel ellátva. Szent Anna 34. 671

Különbejáratú

bútorozott uccai szoba kiadó. Werbőczi ucca 6. 55

Központban

csinosan bútorozott tiszta szoba kiadó. Piac u. 58., I. em. 17. 53

Négyszobás

modern uccai lakás augusztus 1-re kiadó. Rákóczi ucca 7. 1788

Lakást keresők

Magános

nő keres nagyerdő mellett bútorozott szobát, konyha használattal. „Tanítónő" jeligével a kiadóhivatalban. 666

Üzletek

Üzlethelyiség,

forgalmas helyen, külön pinceraktár kiadó. Sas u. 2. Értekezni Dénesnél, Cegléd u. 22. 4794

Budapesti

gallértisztító képviseletemet — Kossuth u. 15. alól áthelyeztem Csapó u. 3. 4796

Ingatlan

ÜDÜLŐTELEP

céljára 300—600 négyszögöl, részben árnyas, fűtetlen egészséges, pormentes, vasúti megálló közelében levő, kétszobás lakásból álló házastelket keresünk a városhoz lehetőleg 8—10 km. körzetben. Részletes és a komoly értéket feltüntető ajánlatok: Nyomdászegylet Elnöksége, Arany János ucca 30. szám alá küldendők.

Homokkertben

600 négyszögöl házhely szőlővel és gyümölcsfával beültetve, kedvező részletfizetés mellett is eladó. Értekezni: Andrássy út 18. sz. 670

Eladás

Nagyteljesítményű

szívó-nyomó kút és egy 120 kg. hússertés eladó. Csapókert Apponyi út 25. 672

Ujonnan

nyitott fehérnemű szaküzletemben most olcsón vásárolhat Steuer, Csapó 10. 4486

Üzemképes

Ford személyautó négyszáz pengőért. Különféle használt ttherautók igen előnyös árban, esetleg részletre is megbízásból eladók. Mezőgazdák, Debrecen, Hunyadi u. 13. 4741

Eladó

egy tra[illegible] hatóságilag [illegible], Mik- 53

Egy

kétajtós jégszekrény és 10 kg. mérleg eladó. Nyil ucca 68. 1769

Hubertus

kilenc pengőtől, raglánok, felöltők hasonló olcsón Weisz Sándornál ,Csapó 10. 4453

Egy

nagy beüvegezett hirdetési tábla eladó. Megtekinthető: József királyi herceg ucca 16. 664

Vétel

Megvételre

keresek gyöngytyúk tojást kotló alá. Apaffi u. 20. szám. 635 1766

Különféle

Költözésekhez

villanyégőit becseréli, ujakat ige nolcsón ad. Eltörött dísztárgyakat szakszerüen és olcsón javit Bárány rádióház, Szent Anna 1. sz. Rádió fölerakat. 3455

Kerékpár,

új és használt, Steyr, Puch, Csepel, részletre is. Javítás, zománcozás legolcsóbban Keszlernél, Széchenyi u. 4780

Pázska!

Megmaradt készletet leszállított árban kiárusítjuk. Orthodox pászkagyár, Reáliskola u. 4753

Gépjavitást,

vasesztergálást, hegesztést jutányosan készit Ehrenreich, — Arany János ucca 37. 4433

Kutfurást

és javításokat legolcsóbb árban vállalok, ócska kutakat és csöveket veszek, eladok. Rácz, Timár ucca 52. 4501

Mosószappant,

jó házi minőségűt olcsón vásárolhat Katona szappanosnál, Degenfeld téri vassátor. (Fehértói temetkezési vállalattal szemben.) 4775

Kertiszék,

pad, fürdőkád-kályha, rolló eladók. Hatvan ucca 49. 4774

Álló

modern dióóraszekrény, cégtáblák, 5 és 21.2 méter, kóser 25 literes zsírosbödönök, kiskályha, székek, teknők olcsón eladók. Értekezni: Piac 49., nyomdában

Poloskaírtást

cyángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalom. Csala, Rákóczi 9. 52

Perzsaszőnyeg

szövőszéket keresek megvételre, százhatvan széleset. Csapó ucca huszonkettő. 1782

Költöztetést

teherautóval az ország bármely részére elvállalunk. Debreceni Autóforgalmi Rt. — Telefon: 15-12. 4564

Takaréktűzhely,

2 sütős, díszes külsejű, jó állapotban, olcsón eladó. Király műlakatos, Kossuth u. 36. 50

Tejterméket

és tojást Debrecenbe szállítanék, ehez feles keresetre társnőt, vagy társat keresek 200 pengővel. A beküldött áru továbbítására és a pénz inkasszálására. Leveleket címemre kérem: Kása Bertalan, Mátészalka, Ujfalusi tag. 1786

Angol

vizsla, fehér-fekete tarka elveszett .Megtaláló jutalomban részesül. Varga u. 32. szám. 57

VILLAMOS ÚTON HORGANYOZOTT

HORTOBÁGY SODRONYKERITÉSEK NEUBAUERNÉL MAGOSS GYÖRGY TÉR.

és KÉTMALOM U. SAROK.

HUSFÖSTÖLÉS

olcsón, pontosan, kifogástalanul. Teleki ucca 88. szám alatt. 3015

KÉT NAPILAPBAN 40 FILLÉRÉRT

hétköznap, vasárnap 60 fillérért közöljük 10 szavas

APRÓHIRDETÉSÉT KÉT NAPILAP

sokezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését naponta, ennélfogva

a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott: Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. szám.